N° 170. A° 1859.

DINGSDAG 19 JULIJ.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

De Abonnementsprijs is *f* 24 's jaars of *f* 6 per drie maanden franco per post door het geheele Rijk.

Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaren en Postkantoren abonneren.

Enkele Nommers 10 Cents.

Bureau: Hoogstraat Wijk 10, N° 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels . . *f* 1.—
Iedere regel meer 0.20
Andere Advertentien per regel 0.20
Groote letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cents voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

Bij deze Courant behoort een BIJBLAD.

De vrede tusschen Frankrijk en Oostenrijk is geteekend. Nog voor weinige dagen waren velen vervuld van de vrees, dat de oorlog, in Italië aan het woeden, welhaast zich verder en verder zou uitbreiden, ja geheel Europa zou meeslepen. Voor het oogenblik is die vrees geweken, dank zij een onverwachten stap, door den Keizer der Franschen genomen.

Inderdaad, deze geheele krijg, zijn aanvang, de wijze waarop hij gevoerd werd, en zijn einde, zullen de verbazing van tijdgenooten en nakomelingschap nog lang gaande houden. Drie maanden lang heeft de Europeesche diplomatie al hare pogingen in 't werk gesteld, om zijn uitbarsting te voorkomen; vergeefs, haar beleid schoot te kort tegenover den meer of minder verbloemden onwil der twistende Mogendheden. De krijg ving aan. Het krijgsgeluk kroonde de wapenen van Frankrijk en zijn bondgenoot: het dappere, uitstekend gedisciplineerde en geoefende Oostenrijksche leger werd het slagtoffer der onbekwaamheid zijner aanvoerders, en bleek niet opgewassen te zijn tegen de snelle bewegingen en den roekeloozen moed der Fransche en Sardinische legerscharen. Geheel Europa was de ontstelde getuige van de schrikkelijke bloedbaden, te Magenta en te Solferino en in talrijke kleinere gevechten aangerigt: geheel Europa wapende zich, om op alle mogelijke gebeurtenissen voorbereid te zijn. En wèl had het reden, zich te wapenen, om eerlang geweld met geweld te keeren. Het Fransche leger was den bekenden vierhoek genaderd, en zelfs de reusachtige werken, dáár met opoffering van aanzienlijke kosten door Oostenrijk aangelegd, schenen voor den overwinnaar te zullen bezwijken; Venetië werd door een Fransche vloot bedreigd; de vrijscharen van Garibaldi stonden gereed, op een ander punt Oostenrijk binnen te dringen. De Revolutie stak het hoofd op: hier waren het de onderdanen van den Pauselijken Staat die, een ellendig wanbestuur moede, den Keizerlijken bevrijder van Italië welkom heetten met kreten van vrijheid en opstand; ginds was het Hongarije, dat den tijd gekomen waande, om zich over de nederlagen van 1849 en de daarop gevolgde onderdrukking te wreken; hier was Napels aan het gisten en dáár scheen een geest van ontevredenheid, zelfs binnen de muren der Oostenrijksche hoofdstad, niet te miskennen. Overal was men op uitbreiding van den oorlog, op vermeerdering der verwikkelingen bedacht. Het Duitsche bondsleger werd mobiel verklaard, Rusland trok aan zijne westelijke grenzen troepen zamen. Engeland bragt zich in allerijl in een geduchten staat van verdediging; geen Staat was er, waar men niet tot wapening, of althans tot betere oefening van het leger, meende te moeten overgaan. Europa was gewapend.

Nu kan het zich weer ontwapenen. In Italië althans woedt de oorlogsvlam niet langer. De vrede is gesloten tusschen de Vorsten en Volken, die gisteren nog een strijd op leven en dood met elkander schenen te zullen strijden. Hij, die voor twee maanden had durven voorspellen, dat de verbondene legers na een reeks van overwinningen tot voor de poorten van Peschiera en Verona genaderd, dáár door het sluiten van den vrede in hun voortgang zouden gestuit worden, ware beschouwd als een waanzinnige. Toch is het zoo. Twee maanden is gestreden, bloedig gestreden; twee maanden was de zege uitsluitend bij de legervanen der geallieerden, en met het einde dier twee maanden doet Napoleon III de eerste stappen tot het sluiten van den vrede, en wordt de vrede gesloten. En welk een vrede! Niet langs den traditioneelen weg der officieele onderhandelingen, veelmin door een Congres tot stand gebragt: neen, enkele woorden, tusschen de beide Keizers gewisseld, zijn voldoende om te verkrijgen wat vroeger slechts door ellenlange notas en eindelooze onderhandelingen scheen te kunnen bereikt worden. Van een vredescongres is geen sprake meer, en de groote Mogendheden mogen zeer tevreden zijn, wanneer zij zich nog geroepen zien, de voorwaarden van den vrede en de wijzigingen, daardoor in den toestand van het Europeesche statenstelsel gebragt, met hun goedkeuring te bekrachtigen! Engeland, Rusland en Pruissen kunnen de ontwerpen hunner met zoo veel zorg overwogen bemiddelingsvoorstellen verbranden of verscheuren, het werk, waartoe hun vereenigde krachten bijkans ontoereikend schenen te zijn, is buiten hen en zonder hen tot stand gebragt. En was het gisteren de vijandschap tusschen Frans Joseph en Napoleon III, die Europa angst inboezemde, morgen zal het misschien hun vriendschap zijn, die ons met zorg voor onze veiligheid en vrijheid vervult.

De wijze waarop de vrede tot stand kwam, is niet in staat ons met blijde hoop voor de toekomst te vervullen, en evenmin schijnen ons zijne voorwaarden geruststellend. Zeker, wij verheugen ons, dat voor het oogenblik aan het barbaarsche bloedvergieten een einde is gekomen; maar overigens — de Italiaansche quaestie is geen stap nader tot hare oplossing gebragt. Het manifest van den Keizer der Franschen, waarin onafhankelijkheid tot aan de Adriatische Zee aan de Italianen werd voorgespiegeld en toegezegd, zal hun thans als bittere spot in de ooren klinken. Oostenrijk ziet zich, ja, een deel zijner Staten ontnomen, maar het belangrijkste, door sterke vestingen beschutte deel zal het behouden. En buitendien, tegen het verlies van Lombardije weegt wel op de invloedrijke positie, die aan Oostenrijk in den Italiaanschen Statenbond is weggelegd. Een Confederatie, met den Paus aan het hoofd, met Oostenrijk en zijne vasallen als leden — wat goeds is daarvan voor de zaak der hervorming en der vrijheid in het Schiereiland te wachten? Nu zal het Oostenrijk weinig moeite kosten, Sardinië te bestrijden; nu zal Oostenrijk zich bereiden, om in den Italiaanschen Bond hetzelfde spel te spelen als in den Duitschen: het kan Sardinië beter tegenwerken wanneer het zijn medelid in den Bond, dan wanneer het, als tot hiertoe, een onafhankelijk en op zich zelf staand rijk is. De Paus voorzitter van dien wereldlijken Bond! *Honorair* voorzitter, heeft men gezegd; zeker in zoover de kardinaal *Antonelli* die plaats in werkelijkheid zal bekleeden. Nog eens zeggen wij, bittere spot, met Italië en Italianen gedreven!

De Keizer der Franschen heeft zijne soldaten verzekerd, dat zij alleen zijn blijven stilstaan omdat de oorlog eene uitbreiding dreigde te verkrijgen die niet meer in overeenstemming zou geweest zijn met de belangen van Frankrijk. Wanneer wij voor *Frankrijk* mogen lezen *Napoleon III,* dan gelooven wij het gaarne. Want zijn bondgenoot de Revolutie begon het lastig genoeg te maken.

Aan de vruchten kennen wij ook hier weer den boom. Wee het volk, dat uit de handen van een Napoleon zelfstandigheid en vrijheid zal moeten ontvangen! Van een distel leest men geen druiven; en aan den tegenwoordigen Keizer der Franschen zal geen land zijn waarachtige vrijheid danken.

Napoleon III heeft zijne Italiaansche vrienden teleurgesteld: hij is, om wat reden dan ook, stil blijven staan op den weg, dien hij beloofd had tot het einde te zullen bewandelen. Hij geeft ons den vrede, bij wijze van coup de théâtre. Een vrede van dien inhoud, zóó tot stand gebragt, kan ons voor het oogenblik althans geen vertrouwen inboezemen.

Aan het oordeel, door Europa over het plotselinge einde van den krijg uitgesproken, wijden wij een onzer volgende artikelen.

BUITENLAND.

LONDEN den 16 Julij.

Uit het nader verslag der gisteren gehouden zitting van het Lagerhuis blijkt dat lord W. Graham aanving met den Secretaris van Staat voor buitenlandsche zaken af te vragen of de Regering mededeeling ontvangen had wegens het vormen van eene magtige Fransche kanaalvloot in de havens van Brest en Cherbourg, waartoe kanonneersloepen en andere voor het transport en de ontscheping van troepen bestemde vaartuigen behooren. Wierd zijne vraag bevestigend beantwoord, dan wilde hij weten of ophelderingen dienaangaande van de Fransche Regering zijn gevraagd. Lord Russell antwoordde berigt van den Engelschen Consul te Brest te hebben, dat er geene oorlogstoebereidselen als de bedoelde gemaakt werden. Bij gemis van alle officiële mededeeling ware het best over deze zaak niet langer te spreken.

Op eene vraag van den heer Horsman zeide genoemde Minister dat de Regering geene officiële mededeeling wegens het vredesverdrag ontvangen, maar wel van den Franschen Ambassadeur vernomen had dat de bepalingen van dat verdrag met de reeds openbaar gemaakte overeenstemden. Daarop had de Minister de aandacht van lord Cowley op de zaak gevestigd en hem het vragen van nadere inlichtingen gelast, maar die Ambassadeur heeft geantwoord dat de Fransche Regering, vóór de maandag verwachte terugkomst des Keizers, geene andere dan de bereids gedane verklaring geven zal.

Lord Elcho trok vervolgens zijne motie over de Italiaansche zaken in en verdedigde tevens de houding der Engelsche Regering gedurende de jongste vijandelijkheden, waaraan de heer Fitzgerald toevoegde hoe lord Russell, ofschoon hij eene nieuwe staatkunde had toegezegd, genoodzaakt geweest is die van zijnen voorganger te volgen. Lord Russell zag hierin een zeker leedvermaak over de verijdeling der door hem en lord Palmerston gevoede wenschen voor de vrijheid van Italië. Wat hiervan zijn moge, hij kon met gerustheid zeggen dat hunne wenschen ter gunste van een Land waren, in hetwelk vrije instellingen konden worden ingevoerd; dat Engeland al zijne krachten wil aanwenden, met al zijne beschikbare middelen tusschen beide wil treden, om orde en vrije instellingen aldaar in te voeren. Hij herinnerde wat de minister Canning eens wegens den inval der Franschen in Spanje gezegd heeft, toen de Spanjaarden vrije instellingen hadden ingevoerd en de Franschen, in overeenstemming met de despotieke Mogendheden, Spanje overrompelden om die instellingen omver te werpen. Lord Canning zeide dat de onzijdigheid de staatkunde van Engeland zijn moest, maar hoe hij nogtans wenschte dat de Spanjaarden dien inval met goed gevolg wederstaan mogten. Ook hij, lord Russell, meende dat de Regering alles doen moet om, zorgvuldig en onpartijdig, Engelands onzijdige stelling te bewaren en het uitbarsten van den oorlog voor te komen. Hij erkende verder dat het lord Malmesbury, toen deze het denkbeeld van een Congres opperde, noch aan goeden wil noch aan bekwaamheid ontbrak om dat Congres tot een goed einde te leiden. Wilde hij nogtans het gedrag der vorige Ministers in alle bijzonderheden nagaan, dan zou hij moeten zeggen dat er eenige punten waren die met zijne zienswijze niet strookten, inzonderheid dat men, bij den aanvang van het geschil tusschen Oostenrijk en Frankrijk, had moeten doen wat men heeft nagelaten.

Ten opzigte der ernstige waarschuwingen aan Pruissen, om zich buiten den oorlog te houden, had het tegenwoordige Ministerie hetzelfde als het vorige gedaan, en door dien raad te volgen heeft Pruissen wijselijk gehandeld en eene uitbreiding van het oorlogstooneel verhinderd. Ééne omstandigheid wilde hij hierbij vermelden. Onlangs werd een brief uit Napels ontvangen, die inhield dat de Napelsche Regering zich niet in den oorlog wenschte te mengen; maar hadden Pruissen en Duitschland zulks gedaan, de openbare meening ware sterk genoeg geweest om ook die Regering in den strijd mede te slepen, en alsdan zouden geheel Italië en Duitschland het tooneel eener vreeselijke slagting geworden zijn. Het verheugde den Minister daarom te meer dat de vijandelijkheden hebben opgehouden.

Een der sprekers had hem gevraagd of Engeland deel aan een Congres nemen zal. Dit was eene zeer gewigtige vraag, die hij niet voorbarig mogt beantwoorden. De Fransche en Oostenrijksche Keizers zijn het daaromtrent nog niet volkomen eens en in elk geval is de zaak nog niet op het punt om een besluit te kunnen nemen. Het scheen den Minister toe dat Engeland zijnen invloed moet aanwenden om den vrede te waarborgen en, zoo mogelijk, het vredesverdrag goed te keuren. Maar het moet dat onzijdig en onpartijdig standpunt niet verlaten, waarmede de heer Fitzgerald het vorige Ministerie geluk heeft gewenscht. Maar, verdient dat Ministerie die gelukwensching, niet minder verdient het tegenwoordig Ministerie die, hetwelk zich met den algemeenen wensch der Natie heeft weten te vereenigen. Ten slotte zeide lord Russell hoe, terwijl de Regering bereid is aan een verdrag deel te nemen hetwelk den vrede van Europa kan bevestigen, zij nogtans nooit deel aan een verdrag zal nemen, hetwelk met de eer, de waardigheid en de onafhankelijkheid van Engeland in strijd zou zijn.

— Terwijl de Regering vrij duidelijk heeft verklaard, dat zij van den vrede niets meer wist dan hetgeen door de telegrafische depêches is medegedeeld, en terwijl de nadere tijdingen omtrent zijne politieke beteekenis nog uitblijven, wordt hij hier op verschillende wijzen gecommentarieerd.

Vooral ééne omstandigheid wekt ernstige aandacht; het is de mededeeling aan het Parlement dat het antwoord, hetwelk aan Engeland op zijne vragen betreffende den vrede is gegeven, hetzelfde was geweest als dat, door Pruissen ontvangen, en daar lord Russell tegelijkertijd heeft verklaard, welk antwoord aan andere Mogendheden is kunnen gegeven worden, zoo heeft men daaruit natuurlijk opgemaakt dat er op dat oogenblik onderhandelingen werden gevoerd tusschen de twee constitutionele regeringen.

Zoo heeft men ook de houding van lord John Russell opgemerkt, toen hij heeft verklaard dat hij geen vertrouwen stelde in de bedoelingen of althans in den uitslag der tusschenkomst van den Keizer der Franschen ten gunste van de Italiaansche vrijheid.

Maar het meest beteekenende feit is ongetwijfeld de taal van den Morning-Post. Deze kalme en koele overweging van de overeenkomst van Villafranca en de voornaamste bepalingen daarin heeft een levendigen indruk gemaakt, te levendiger, omdat lord Palmerston, tot hiertoe de slaafsche vereerder van den Keizer der Franschen, gewoon is van dat blad zijn orgaan te maken. Dit, in verband gebragt met de taal van lord John Russell en diens onbekendheid met de vredesvoorwaarden, doet het vermoeden outstaan van eene verkoeling tusschen de Kabinetten van de Tuilerieën en van St. James.

— In het reeds vermeld artikel, waarin de Times beweert dat Keizer Napoleon en Keizerin Eugenie den Keizer van Oostenrijk te Weenen zullen gaan bezoeken, — eene voorspelling die nog door niets bevestigd is, — geeft dat dagblad verder lucht aan de bitterste gewaarwordingen. De Oostenrijksche Keizers, zegt het, zullen voortaan tot de categorie behooren, in welke tot hiertoe alleen de schoothondjes, de getrouwde vrouwen en de okkernotenboomen gerangschikt werden, die zoo veel beter worden naar mate men ze meer slaat en kwalijk behandelt. Oostenrijk heeft hoegenaamd geen reden om wrok jegens Frankrijk te voeden; integendeel, Frans Joseph mag Napoleon als zijnen weldoener ontvangen, na binnenskamers door hem getuchtigd te zijn. De bevolking van Weenen, die haren Keizer toejuichte toen hij ten strijde uittoog, zal hem nu, wel is waar, zoo mak terug zien keeren als een door den heer Rarey getemd paard, maar, moge ook menige moeder, vrouw of meisje hare te Magenta of Solferino gevallen dierbaren beweenen; moge menig kreupel geschoten conscrit in stilte wenschen dat de Keizer hem liever had te huis gelaten; zij zullen toch het genoegen smaken het paleis der Duitsche Cesars schitterend verlicht te zien, zij zullen er getuigen van mogen zijn hoe Keizer Napoleon, bij de revue op het glacis, op nieuw de voortreffelijke wijze zal bewonderen, op welke de Oostenrijkers hunne soldaten drillen. Nu de legitimiteit weder zoo magtig in Europa is geworden, kan men van de onderdanen evenmin vermoeden dat zij zich over de handelingen hunner Keizers beklagen zouden, als men van de ivoren stukken van het schaakbord klagten over de spelers verwachten kan.

PARIJS den 17 Julij.

(*Particuliere Correspondentie.*)

De Keizer is heden morgen vroeg incognito te Parijs teruggekeerd en heeft zich onmiddellijk naar Saint Cloud begeven, waar hij ten negen ure aankwam. Hij heeft zich dus, om redenen, aan de geestdrift der bevolking onttrokken. Deze terugkomst in zijn Land van den Vorst, die in den vreemde zulk een roemrijken strijd heeft gevoerd, is de beste commentaar op het wezenlijk resultaat van den thans geëindigden oorlog. Men vergelijke dezen heimelijken terugkeer in den hoofdzetel van zijn gebied eens met den zoogenaamden triomfantelijken intogt, dien hij volgens de officiële depêches te Milaan en Turijn heeft gehouden, — en onwillekeurig vraagt men: is die intogt misschien niet een verzinsel van den telegraaf. Inderdaad is het bijna niet te gelooven dat de Milanezen den Keizer met geestdrift hebben kunnen verwelkomen, terwijl zijn werk in Italië nog naauwelijks ten halve was volbragt.

De questie hoe Italië georganiseerd moet worden gaat zwanger van nieuwe verwikkelingen. Alleen de grondslagen van den vrede zijn gelegd; om dien vóór goed tot stand te brengen zullen de gevolmagtigden van Frankrijk en Oostenrijk in eene onzijdige stad bij elkander komen. Men zegt dat de Zwitsersche stad Zurich daartoe gekozen is. Dit Congres — een vereenvoudigd congres — zal beslissen omtrent het lot van Italië in het algemeen. Een ander Congres, zamengesteld uit de Italiaansche Vorsten, zal zich te gelijker tijd te Rome moeten vereenigen om te beraadslagen over de binnenlandsche hervormingen, die in elken Staat moeten worden tot stand gebragt. Zoo luidt althans voor 't oogenblik het officiële programma.

Dit ontwerp is misschien zeer fraai in theorie, maar is het uitvoerbaar? Ik meen er aan te mogen twijfelen, want ontelbare zwarigheden zullen zich daarbij voordoen.

De voornaamste daarvan is deze: Kan de Paus niet, zoowel als de Koning van Napels, antwoorden: wij gevoelen geene roeping om ons te onderwerpen, om onzen wil ondergeschikt te maken aan dien der diplomaten en van andere Vorsten in naburige Staten.

En zal de Paus wel eens het presidium, zelfs het eerepresidium, willen aanvaarden? Men zegt dat de vraag in een raad van Kardinalen is geopperd en dat zij, ondanks den tegenstand van den Kardinaal Antonelli — die daarbij zijn ontslag zou hebben aangeboden — in bevestigenden zin is uitgemaakt. Het feit is echter nog geenszins zeker. De Katholieke organen beweren dat de Paus onbeperkt meester is om te beslissen wat hij moet doen, dat hij naar welbehagen kan handelen, en dat elke invloed, dien men op hem zou willen uitoefenen, eene schending zou zijn van de heilige regten des Pausdoms. Van die zijde voorzie ik dus ernstige ongelegenheden.

Maar den krachtigsten tegenstand zal men ontmoeten in de Hertogdommen en in de Legatiën. De bewoners van Toskane, die een klein, maar goed gedisciplineerd leger bezitten, behoorlijk van wapens voorzien, en onder het bevel staande van dappere officieren, zullen niet gezind zijn hunne oude Vorsten weder te ontvangen. Er moet eene zeer groote opgewondenheid heerschen in geheel Midden-Italië. De Italiaansche bladen worden hier onderschept, maar de waarheid baant zich een weg door middel van particuliere brieven en ik kan u verzekeren dat men zich te Florence voorbereidt op een krachtig verzet.

De Parijsche dagbladpers verloochent hare nederig onderworpene houding niet. De organen der Regering zwaaijen het wierookvat voor den Keizer. De Siècle alleen verklaart met energie dat het doel van den oorlog niet is bereikt en bekent zijne teleurstelling.

Wij drijven dus voor het oogenblik in de Oostenrijksche wateren: Frankrijk heeft daartoe het initiatief genomen en zoo zich niet reeds van nu af aan eene heftige oppositie openbaart tegen den vrede, door Keizer Napoleon gesloten, dan moet men de oorzaak daarvan zoeken in de omstandigheid dat men eene arrière-pensée bij hem onderstelt; zoowel zijne vrienden als zijne vijanden houden zich daarvan overtuigd. Moet men zich naar de zijde van Engeland of naar die van Duitschland keeren om het onweder te zien opkomen? — Ziedaar het raadsel der toekomst, maar van ééne zaak houd ik mij overtuigd, dat namelijk de oorlog in Italië slechts een zijpas, eene voorbereiding is geweest, een eerste baken op den weg naar een doel, dat niemand nog kent.

— De Keizer is heden morgen op St. Cloud aangekomen. De Keizerin, met den Keizerlijken Prins

en de heeren en dames van het hof, wachtten hem aan den ingang van het hek af. De ontmoeting der Vorstelijke Personen moet zeer hartelijk zijn geweest. De kleine Prins was in het kostuum der grenadiers van de garde gekleed en had een lauwerkrans in de hand, welke hij op het hoofd zijns vaders plaatste toen deze hem omhelsde. De Keizer heeft voorts aan de meeste aanwezigen de hand gedrukt en zich vervolgens met de Keizerin aan het hek van het Park vertoond, alwaar hij door de toegevloeide menigte met veel geestdrift werd verwelkomd. Nadat er ten 12 ure eene mis was gelezen in de kapel van het kasteel, hebben de Ministers hunne opwachting gemaakt bij den Keizer.

Toen de Keizer Turijn verliet werd hij op zijn weg naar het spoorweg-station met warmte begroet. Koning Victor Emmanuel en de Prins de la Tour d'Auvergne, Fransch gezant te Turijn, hebben hem tot Suze uitgeleide gedaan.

— Het voorloopig bewind van Toskane, met den Sardinischen commissaris aan het hoofd, heeft geprotesteerd tegen den vrede van Villafranca. Zie hier zijn protest, zoo als het in den Toskaanschen Moniteur is opgenomen:

Toskaners!

„Het berigt der gebeurtenissen, die de schoonste hoop vernietigen, heeft aller gemoed met smart vervuld; de Regering deelt in uwe verslagenheid, maar wij moeten er ons niet aan overgeven; wij moeten de mededeeling der feiten afwachten, waarvan de bijzonderheden ons nog onbekend zijn. Wij moeten ons naauwer te zamen vereenigen, om door onze standvastigheid te bewijzen dat wij waardig zijn burgers te heeten van een onafhankelijk en vrij vaderland. Zoo lang die standvastigheid ons bijblijft, hebben wij niet alle hoop verloren te geven.

„Onze afgevaardigden zullen naar Turijn vertrekken om den waren stand van zaken te leeren kennen. De uitdrukking van onze smart zou voor het oogenblik slechts het kwaad verergeren. Handhaven wij dus de orde, die meer dan ooit behoefte is voor het heil des Lands.

„Morgen zal de Staatsraad vergaderen. De Regering zal in vereeniging met den Raad de stem van Toskane verheffen en doen vernemen aan Koning Victor Emmanuel, op wien al ons vertrouwen gevestigd is.

„Toskane zal niet tegen zijn wil en zijne regten onder het juk en den invloed van Oostenrijk teruggebragt worden."

Het stuk is gedagteekend 13 julij en geteekend door den ridder C. Buoncompagni, de ministers en den secretaris der Regering.

Volgens de jongste berigten heeft de Staatsraad den volgenden dag met eenparigheid van stemmen beslist dat Toskane moet gehecht worden aan het grondgebied van het Huis van Savoije, waardoor de beste en meest gewenschte oplossing zou worden verkregen. Adressen in dien geest zijn verzonden naar den Keizer en naar den Koning. De Staatsraad vraagt daarin dat Toskane in geen geval weder onder het juk der Oostenrijksche Vorsten worde gebragt.

Het officiële blad deelt voorts eene circulaire mede van den heer Ricasoli, minister van binnenlandsche zaken, aan de prefecten, waarin de zending van afgevaardigden naar Turijn wordt vermeld, en de bevolking aangemaand om zich door de onzekerheid, waarin men verkeert ten aanzien van de gevolgen des vredes, tot geene wanordelijkheid te laten verleiden.

— Hoedanig de stemming in Italië is omtrent den door Keizer Napoleon gesloten vrede, kan men afleiden uit een artikel van het Turijnsche blad l'Indipendente, dat vooral aandacht verdient, wijl het is geschreven en geplaatst, terwijl de schorsing der vrijheid van drukpers wegens den oorlogstoestand nog niet is opgeheven.

„Lombardije aan Sardinië, — zoo heet het — Venetië onder het oppergezag van Oostenrijk, Italië als Statenverbond geconstitueerd met den Paus als honorair-president!....

„Wij weten niet of de wet betreffende de dictatuur nog van kracht is en diensvolgens of de pers al dan niet weder vrij is. Volstrekt niet begeerig zijnde het openbaar ministerie met werkzaamheden te overladen, onthouden wij ons voor het oogenblik van het schetsen der indrukken, welke de kennisneming van deze vredesvoorwaarden, die onvereenigbaar zouden kunnen schijnen met het programma van den tegenwoordigen oorlog, zoo als dat geschetst is door hem, die er het initiatief van had genomen, op ons gemaakt heeft.

„Daarenboven zou een oordeel voorbarig zijn. Sardinië, dat alleen geen oorlog tegen Oostenrijk had kunnen ondernemen, kan zich wel aan dergelijke voorwaarden onderwerpen, maar men moet bekennen dat het er toe gedwongen is door eene onvermijdelijke noodzakelijkheid.

„Wij ontveinzen geenszins onze teleurstelling en onze smart.

„Het bedroeft ons te moeten denken hoe zulke groote offers slechts tot een onvolledig resultaat leiden. Het bedroeft ons vooral te moeten denken hoe het edele Venetië, de stad, die in 1848 en 1849 met zooveel heldenmoed de gruwelen van den oorlog, pest en hongersnood heeft doorstaan om de eer van Italië te redden, ten tweedenmale wordt opgeofferd aan de afdwalingen der diplomatie.

„Maar tevens verwondert het ons dat de diplomatie niet heeft begrepen, hoe zij, door zulke voorwaarden op te leggen, eene questie verdaagt, welker oplossing dringend gevorderd werd.

„Dat men, des verkiezende, de overeenkomst tusschen de Keizers van Frankrijk en Oostenrijk een vrede noeme, — wanneer de voorwaarden aldus luiden, zal die vrede niets meer zijn dan een wapenstilstand.

„Eene gedachte slechts bemoedigt ons: Italië, Europa zullen begrijpen, wij zijn er van overtuigd, dat Sardinië niet medepligtig is aan, maar slagtoffer van deze herhaling van het tractaat van Campo Formio."

KEULEN den 17 Julij.

In dagbladartikelen uit Berlijn wordt gezegd waaraan het denkelijk is toe te schrijven dat men, bijna gelijktijdig met het vredesberigt, niet ook dat van een te houden Congres ontvangen heeft. De diplomatie spreekt ongaarne van een Congres, zoo lang de grondslagen der overeenstemming tusschen de Kabinetten niet gelegd zijn, wat natuurlijk nog niet heeft kunnen plaats hebben. In elk geval zal het Berlijner Kabinet zich vermoedelijk eerst met het Londensche verstaan, alvorens het eene bijzondere belangstelling voor het houden van een Congres aan den dag legt.

— Tot spoediger voltooijing van den vestingbouw te Koningsbergen heeft de Pruissische Minister van binnenlandsche zaken 200 strafgevangenen uit Graudenz derwaarts gezonden, om aan dien arbeid de hand te leenen.

— Keizer Frans Joseph is gisteren morgen ten tien ure, laatst van Laxenburg en in gezelschap der Keizerin, die hem tot Nabresina was te gemoet gereisd, te Weenen teruggekeerd.

Een der te Grätz aangekomen gekwetste Oostenrijksche soldaten verhaalde daar, hoe hij op den weg van Verona, op last des Keizers in diens eigen rijtuig vervoerd was, dewijl de overige rijtuigen reeds met gekwetsten overladen waren.

— Te Weenen wil men weten hoe Keizer Napoleon den wensch geuit heeft dat Keizer Frans Joseph met hem tot het spoedig tot stand komen der Italiaansche Confederatie moge zamenwerken en met dat doel het voorstel heeft gedaan zoodra mogelijk een Congres der Italiaansche Staten bijeen te roepen, waarvan de Paus voorzitter zijn zou. Oostenrijk, Sardinië, Toskane en Modena zouden hierin bereids hebben toegestemd; de antwoorden van den Kerkelijken Staat en Napels zijn nog niet ontvangen. [Dat de berigtgever zich althans ten opzigte van Toskane vergist blijkt uit het onder de rubriek Parijs in deze Courant opgenomen protest, tenzij hij den uitgeweken Groothertog en niet de Toskaansche Natie bedoelt.]

— Ten aanzien van de militaire beteekenis van den te Villafranca gesloten vrede zegt de Ostdeutsche Post: „Oostenrijk is even als voorheen eene Italiaansche magt gebleven. De ontzagwekkende vierhoek van vestingen, die toch niet enkel eene phrase was, daar de Franschen niet slechts aan den ingang daarvan hebben halt gemaakt, maar zich ook geneigd toonden tot het sluiten van den vrede, deze grootsche verdedigingswerken, het brandpunt van de militaire heerschappij in Opper-Italië, blijft in Oostenrijks handen, en dat ofschoon de vestingen Mantua en Pescheira tot heden onder het gebied van Lombardije waren begrepen. Het is een schoon en rijk land, hetwelk Oostenrijk heeft afgestaan; maar den sleutel er van heeft het niet uit zijne handen gegeven. Wij willen hiermede volstrekt niet te kennen geven dat de Oostenrijkers morgen uit hunne vestingen zullen opbreken om Lombardije te heroveren; wij willen alleen aanduiden welke politisch militaire positie Oostenrijk in de toekomst inneemt." In een ander artikel zegt hetzelfde blad, dat zoo Oostenrijk in eene schoone provincie een smartelijk offer heeft gebragt en zoo het zijne soldaten eene zware zelfverloochening zal kosten het tooneel van den strijd te verlaten, de hervormingswerken van den vrede aan Oostenrijk de gelegenheid bieden om zich duizendwerf schadeloos te stellen voor hetgeen het heeft opgeofferd.

Eindelijk meent de Ostdeutsche Post dat, ofschoon er in het vredesverdrag geene melding wordt gemaakt van de Hertogin van Parma, omdat alleen de Hertogen van Toskane en Modena zich onder bescherming van Oostenrijk gesteld hadden, zoodat het uitsluitend voor hunne magtsherstelling te zorgen had, men van Keizer Napoleon kan verwachten, dat hij genoemde Hertogin haar wettig gezag zal terug schenken. Dat Lombardije door den wettigen Heer des Lands aan Keizer Napoleon en niet aan Sardinië werd afgestaan is een vorm, die zijn oorsprong ontleent aan een gevoel van kieschheid.

— In Oostenrijk houdt men zich thans ernstig met de verbetering der tot hiertoe zeer onvoldoende zielzorg voor de Protestantsche militairen bezig. Blijkens statistieke opgaven dienen in het Oostenrijksch leger bijna 54,000 soldaten van de Evangelische geloofsbelijdenis, voor welke in den geheelen omvang des Rijks slechts een enkel veldprediker is aangesteld. Door de Opperconsistoriën wordt derhalve nu bij de Regering op de aanstelling van een genoegzaam getal Evangelische veldpredikers aangedrongen.

BRUSSEL den 18 Julij.

De Kamer van Volksvertegenwoordigers heeft in hare zitting van jl. zaturdag, nadat de discussiën over dat onderwerp nog ruim vier uren met vrij veel heftigheid hadden voortgeduurd, met 60 tegen 35 stemmen beslist dat er eene enquête zal ingesteld worden naar het voorgevallene bij de jongste verkiezingen te Leuven.

Door de daartoe benoemde deputatie uit den Senaat is, mede eergisteren, het adres van gelukwensching met de geboorte van den Graaf van Henegouwen aan den Koning aangeboden.

De zittingen van den Senaat zijn voorts voor onbepaald verdaagd.

— Het verbod op den uitvoer van paarden, den 21 mei jl. bij Koninklijk besluit vastgesteld, is opgeheven.

PER TELEGRAAF.

LONDEN den 17 Julij.

Het dagblad Observer trekt krachtig te velde tegen den gesloten vrede, houdt het voortduren van den vrede voor onmogelijk en maant Engeland aan tot het onafgebroken voortzetten van uitgebreide verdedigingstoebereidselen.

LONDEN den 18 Julij.

Volgens een telegram uit Weenen, welke heden door de Times wordt medegedeeld, zullen de Vertegenwoordigers van Oostenrijk, Frankrijk en Sardinië spoedig naar Zurich komen, om daar de nadere bepalingen van het vredesverdrag te overwegen daar beide Keizers verlangen dat zulks niet op een Congres geschiedt.

Latere Depêche.

In de zitting van het Hoogerhuis gispte lord Malmesbury heden de depêche van lord John Russell aan de Russische Regering. Daar in deze depêche de raad werd gegeven zich te onthouden van alle deelneming aan den oorlog, was zij in strijd met de neutraliteit, welke Engeland had aangekondigd. Lord Granville bewees daarop dat ook in de depêches van lord Malmesbury dergelijke uitdrukkingen voorkwamen.

In het Lagerhuis verklaarde lord John Russell op eene interpellatie van den heer Peto, dat de overeenkomst betreffende den Stade-tol voor een half jaar was vernieuwd.

De heer Gladstone heeft het budget ingediend. Het totaal der uitgaven is geraamd op £ 69 207.000, leverende zulks een deficit op van 5 millioen ponden sterling. Hij stelde voor dit te kort te dekken door eene vervroegde betaling van de moutbelasting en door eene progressief verhoogde inkomstenbelasting, waardoor een overschot van £ 253,000 zou worden verworven. — Deze voorstellen, welke over het algemeen gunstig werden opgenomen, zullen donderdag aanstaande in discussie komen.

BERLIJN den 18 Julij.

Door den Prins Regent van Pruissen is de volgende dagorder aan het leger gerigt: „Op het oogenblik dat een oorlog tusschen twee naburige groote Mogendheden uitbrak heb ik bevolen het leger op voet van Kriegsbereitschaft te brengen om Pruissen voor mogelijke aanvallen te bewaken. Het toen dreigende gevaar is echter voorbij. Terwijl gij nog op marsch waart om de u aangewezen stellingen te gaan innemen, hebben de krijgvoerende Mogendheden eensklaps vrede gesloten. Uw vooruitrukken heeft ons vaste voornemen aan den dag gelegd om, ook al zijn wij niet direct in oorlog, onze grenzen en marken van Duitschland ongeschonden te bewaren. Gij hebt de van u verwachte bereidwilligheid betoond, bovendien eene den Pruissischen naam waardige houding behouden, vele persoonlijke offers gebragt. Ik breng u daarvoor uit den grond mijns harten mijnen dank."

De Preussische Zeitung meldt, dat de generaal-veldmaarschalk von Wrangel, ten gevolge van den gesloten vrede, is ontheven van het opperbevel van het aan den Rijn te concentreren leger.

FRANKFORT den 17 Julij.

In de buitengewone zitting van den Bondsdag van gisteren hebben Oostenrijk en Pruissen hunne voorstellen van 7 en 4 dezer ingetrokken. Pruissen heeft bovendien de vernietiging voorgeslagen van het besluit van den Bondsdag van den 4den betrekkelijk de vestiging van een observatie-korps.

BERN den 16 Julij.

De Bondsraad heeft den majoor Latour met eene buitengewone zending naar Napels belast. De majoor zal zich derwaarts begeven over Marseille, ten einde daar de Zwitsersche soldaten aan te treffen, welke zijn afgedankt ten gevolge van het militaire oproer. Hij heeft in last de nationaliteit dier manschappen te constateren en heeft van den Bondsraad stellige instructien bekomen, ten einde te trachten een einde te maken aan een staat van zaken welke voor Zwitserland vele moeijelijkheden oplevert en om den terugkeer naar het Vaderland te vergemakkelijken voor diegenen dezer manschappen welke derwaarts zullen verlangen terug te keeren.

TURIJN den 17 Julij.

De markies d'Azeglio is uit Bologna alhier teruggekeerd. De heer Ratazzi, president der Kamer van volksvertegenwoordigers, is door den Koning belast geworden met de zamenstelling van een nieuw Kabinet.

MILAAN den 16 Julij.

Er hebben revolutionnaire demonstratien plaats gehad. De Fransche troepen fraterniseren met het volk, onder het uiten van den kreet: Leve de Republiek!

FLORENCE den 18 Julij.

De voorloopige Regering alhier heeft het leger onder bevel van den generaal Ulloa bevel doen toekomen om op het Toskaansche gebied terug te keeren.

PARMA den 18 Julij.

De Gouverneur en de Magistratuur van Parma hebben Koning Victor Emmanuel een adres aangeboden, waarbij het verzoek tot aanhechting van Parma aan Sardinië hernieuwd wordt.

LISSABON den 16 Julij.

H. M. de Koningin is gisteren morgen eensklaps door eene hevige keelontsteking aangetast, welke in zoo sterke mate is toegenomen dat de Vorstin heden ten één ure is overleden, na de sacramenten der stervenden te hebben ontvangen.

KONSTANTINOPEL den 15 Julij.

Ali-Khan gevolmagtigd Minister van Perzië te Parijs, is alhier aangekomen, zich naar de Fransche hoofdstad begevende.

LONDEN den 18 Julij.

KOFFIJ en THEE vast. — SUIKER kalm met weinig omzettingen. — RIJST gedrukt. — SALPETER flaauw. — METALEN. Tin lager. IJzer 53/6. — OLIE als voren. — TALK flaauw. — GRANEN. Tarwe en Haver lager en Gerst onveranderd. — BOTER. Friessche 104/, Gron. 74/, Zwolsche 94/ en Kamper 98/. — VEEMARKT. De aanvoer bestond uit 4150 Runderen, 284 Kalveren en 29,850 Schapen; prijzen lager.

BERLIJN den 18 Julij.

ROGGE per Julij 34 th. — RAAPOLIE in loco 10½ th.

ANTWERPEN den 18 Julij.

KOFFIJ en SUIKER prijshoudend. — GRANEN. Witte Tarwe *f* 10¾ en Roode *f* 11. Rogge *f* 6⅝.

MADRID den 16 Julij.

Spanje 1½ pc. 32; dito 3 pc. 42.25.

PARIJS den 18 Julij.

Frankrijk 3 pc. 68.25; dito 4½ pc. 96. Crediet Mob. 815. Spanje 1½ pc. 31¼; dito Binnenlandsche 3 pc. 41.

LONDEN den 18 Julij.

De 3 pc. Geons. 95⅜ a ½. Spanje 1½ pc. 32 a ½; dito Buitenl. 3 pc. 44 a 45; dito Cert. 4¼ a ¾. Mexico 3 pc. 19¼. Venezuela 4½ pc. 28¾ a 29¼; dito Uitgest. 15½ a 16. Illinois Shares 66 a 68; dito Bonds 7 pc. 78 a 80.

FRANKFORT den 18 Julij.

Metall. 62; dito Nationale 66½. Spanje 1½ pc. 31½; dito 3 pc. 41¼.

ANTWERPEN den 18 Julij.

Spanje 1½ pc. 31¾; dito Binnenl. 3 pc. 41¾. Metall. 5 pc. 63½; dito Nation. 5 pc. 67.

BINNENLAND.

's GRAVENHAGE den 18 Julij.

Gisteren avond had op het Huis in het Bosch een groote thé plaats.

— De heer graaf van Bijlandt is tot hofmaarschalk van Z. K. H. den Prins van Oranje benoemd.

— De op heden aangekondigde groote parade tot het uitdeelen der gouden medailles aan vier militairen van het garnizoen is voorloopig uitgesteld.

— Men verneemt dat een aantal adressen aan het Departement van Oorlog is ingediend, tot vrijstelling der miliciens van 1856/57, als zijnde de reden tot hunne indienststelling door den gesloten vrede thans vervallen.

— Een 100tal adspiranten tot de betrekking van adelborst 3e klasse bij het Koninklijk marine-instituut te Willemsoord heeft zich aangemeld. Aan het departement van marine is heden met het afnemen van het examen daarvoor een begin gemaakt.

— De dragonders alhier in garnizoen hebben zich heden ochtend tot het uitvoeren van groote manoeuvres naar Waalsdorp begeven.

— De graaf Sievers, raad van legatie bij het Russische gezantschap alhier, is van zijne buitenlandsche reis in de residentie teruggekeerd.

— Heden middag heeft, op de reeds gelegde fundering voor het nieuw gebouw voor het departement van kolonien bestemd, de eerste steenlegging in tegenwoordigheid van den aannemer den heer K. Kooy en eenige genoodigden plaats gehad. Te dier gelegenheid zijn de werklieden op eenige ververschingen onthaald, terwijl het terrein met vlaggen versierd was.

— De Hooge Raad der Nederlanden heeft bij arresten van heden verworpen de voorzieningen in cassatie, ingesteld: 1°. door T. H. W. Aepeker, tegen een arrest van het Hof in Noordholland, waarbij hij wegens bedriegelijke opligting met gebruikmaking van eene valsche kwaliteit is veroordeeld tot eene gevangenisstraf van zes jaren en acht maanden, en 2°, door T. M. Oosterhoff, schipper in het veer tusschen Heerenveen en Groningen tegen een arrest van het Hof in Groningen, waarbij hij wegens misbruik van vertrouwen is veroordeeld. Hem was namelijk een wissel ter hand gesteld, om tegen provisie te gelde te maken; doch de gelden, die hij daarvoor had ontvangen, waren door hem niet aan den lastgever ter hand gesteld.

ROTTERDAM den 18 Julij.

De groote zomerwarmte is weder sterk toegenomen. Gisteren teekende de thermometer van Fahrenheit des morgens ten 8 ure 75, des middags ten 12 ure 78, des namiddags ten 3 ure 80 en des avonds ten 6 ure 79 graden, terwijl hij heden morgen ten 8 ure reeds 80, ten 12 ure 83, ten 3 ure 81 graden teekende en des avonds ten 6 ure tot niet lager dan 80 graden gedaald was.

De verzameling dieren in de Rotterdamsche Diergaarde is heden verrijkt met twee tijgers, een mannetje en een wijfje. Het zijn twee prachtige exemplaren en zij behooren tot de grootst bekende tijgers. Beide zijn bij de bestorming van Lucknow prijs gemaakt en het mannetje was de groote vechttijger van den Koning van Oude. De heer Martin, de directeur der Diergaarde, had zich zelf naar Engeland begeven om deze schoone aanwinst voor onze Diergaarde herwaarts te begeleiden en is heden daarmede gearriveerd; de directie der Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij gaf op nieuw blijk van hare belangstelling in de inrigting door vrijen overtogt te verleenen.

Bij Koninklijk besluit is benoemd tot ontvanger der in- en uitgaande regten te Rotterdam, de heer G. Mullemeister, thans ontvanger der directe belastingen (1ste afdeeling) aldaar.

Door den Minister van binnenlandsche zaken zijn de volgende telegrafisten verplaatst: F. J. H. Huysmans van Arnhem naar 's Hage; J. H. Ebbeler van Dordrecht naar Arnhem en J. D. van der Hoff van 's Hage naar Dordrecht.

— H. M. de Koningin en Z. K. H. de Prins van Oranje hebben dezer dagen den Haarlemmermeerpolder bezocht. Zij werden ontvangen op het buitengoed van jhr. mr. Gevers van Endegeest, die HD. heeft vergezeld. De Vorstelijke personen hebben des middags bij den heer Gevers van Endegeest gedineerd.

Ingezonden Stukken.

Mijnheer de Redacteur!

In uw nummer van den 15den dezer komt een Ingezonden Stuk voor over de *Verkiezingen te Rotterdam*. Uw blad staat, meen ik, voor de gepaste uiteenzetting van verschillende gevoelens open. Daarom wenschte ik naar aanleiding van dat stuk een paar opmerkingen aan de aandacht uwer lezers te onderwerpen.

Ik kan mij geheel met den schrijver vereenigen, waar hij de verregaande nalatigheid der Rotterdamsche kiezers in de waarneming van een deel hunner burgerpligten afkeurt. Ik heb daar niets bij te voegen. Maar waar de schrijver als oorzaak van dit verschijnsel opgeeft „de „werkzaamheid eener partij, die krachtig is opgetreden „en alle middelen welke haar ten dienste staan aanwendt, „niet om zich van de stemmen der kiezers maar van „den uitslag der verkiezingen te verzekeren"; waar hij beweert dat „die partij, met energie werkende en door „haar orgaan de N. R. Ct. steeds geholpen, het zoo ver „gebragt heeft dat zij, zonder de sympathie van de „meerderheid harer medeburgers te bezitten, evenwel in „deze gemeente de verkiezingen beheerscht en naar zijne „gedachte nog lang beheerschen zal" — daar moet ik verklaren, dat ik ten eenenmale van den schrijver verschil. Daar zou dus volgens den schrijver een partij zijn, die de verkiezingen beheerscht; die de sympathie van haar medeburgers niet bezit; en *die partij* zou oorzaak zijn, dat de groote meerderheid der kiezers zich van deelneming aan het verkiezingswerk onthoudt? Mij dunkt, wanneer zijne praemissen juist zijn, moest hij tot een andere conclusie komen. De partij die nu de verkiezingen „beheerscht" heeft de sympathie van haar medeburgers niet. Ik vraag, waar zou van dat feit beter en eerder kunnen blijken, dan juist bij de verkiezingen? Als de meerderheid der burgers niet instemt met de rigting, die thans bij den uitslag der verkiezingen doorstraalt (gesteld, *dat* er eene doorstraalt, hetgeen ik, wat de keuzen voor Gemeenteraad en Prov. Staten althans betreft, ontken), dan zou die meerderheid daarvan, dunkt mij, toch wel eens blijk dienen te geven. Dat doet zij niet. Zij, die in de oogen van den schrijver althans talrijker zijn dan de bedoelde „partij" — zij blijven rustig thuis, en laten zich dus — uit de woorden van den schrijver volgt het logisch — door een minderheid regeeren. Als dat nu zoo is, dan vind ik het laf van die groote meerderheid; dan kent die meerderheid haar pligt niet of voelt zij zich niet in staat, aan een bekwamer minderheid het hoofd te bieden. Maar wat daarvan ook zij, dan heeft men dat, wat de schrijver betreurt, *alleen te wijten aan de meerderheid zelve;* dan helpt het niets, of men al aantoont dat de kleine partij verbonden is met deze of met die; en dan strekken al de redeneeringen, over de krachtsinspanning dier kleine partij gevoerd, slechts daartoe, om de flaauwheid en lafheid der meerderheid in een helder licht te stellen.

„De partij van Orde beheerscht de Verkiezingen; alle „andere kiesvereenigingen zijn te niet gegaan, behalve „misschien die der Orthodox Protestantsche rigting, welke, „hoewel niet magtig, steeds aan haren burgerpligt getrouw „blijft". Ik vraag: is het aan „de partij van Orde" te wijten, wanneer andere kiesvereenigingen te niet gaan? De schuld daarvan — indien er schuld is — alweer aan een verachtelijke meerderheid. Want verachtelijk heet ik een meerderheid, die zich nergens, bij geene gelegenheid hoegenaamd, uitspreekt, haar tegenpartij verdacht zoekt te maken, die zich schijnt te bepalen tot het gebruiken van groote en klinkende woorden, maar te laf is en te weinig liefde voor haar Land en haar stad heeft, om te *handelen.*

Maar — en hier kom ik tot het groote punt van verschil tusschen den schrijver en mij — maar de meerderheid der burgers is naar mijne overtuiging *niet* bij die groote mythische partij, die de schrijver tot stemmen opwekt, de meerderheid is wel degelijk, en gelukkig ook, tevreden met den uitslag der verkiezingen. Men praat veel, en schrijft nu en dan ook over *partijen* in onze stad. Ik geloof, dat er in den eigenlijken zin van het woord geen partijen zijn. Rotterdam is liberaal, en een stad van die ontwikkeling, van dien voorspoed en vooruitgang als Rotterdam, *kan* niet anders dan liberaal zijn. Ik wil nu met den schrijver niet twisten over den aard der keuzen, in den laatsten tijd hier gedaan; maar ik moet erkennen, ik voor mij geloof dat zij alle vrij goed zijn uitgevallen, al werden de candidaten dan ook — horribile dictu — door de kiesvereeniging Orde aanbevolen. Misschien, Mijnheer de Redacteur, is uwe Courant in de oogen van den schrijver ook wel in dienst der „partij"; want ik herinner mij, dat onze laatst gekozen vertegenwoordiger in de Tweede Kamer, de Heer *Betz*, ook in uwe Courant aan de kiezers werd aanbevolen.

„Zijn de kiezers van gevoelen dat de belangen der „gemeente niet goed worden waargenomen, welnu de „stembus is weder daar om andere raadsleden te benoemen." Zeer juist. Nu zal men dien Gemeente-Raad van Rotterdam, waarvan „de meerderheid homogeen is met het „genootschap Orde, met de vereeniging van liberale „kiezers en Katholieke stemgeregtigden" — nu zal men dien Raad, „die door middel van zijne eigene kiesvereeniging Orde, zich zelve aanvult" eens een les kunnen geven, door hem, voor een deel althans, te ververschen. Ik hoop dat de schrijver zijn wensch verkrijgt, want ik zie gaarne iedereen tevreden. Maar ik had wel gewenscht, dat de schrijver ons nu ook eens gezegd had, op dezelfde openhartige wijze waarop hij in dit geheele stuk voor zijn gevoelen uitkomt, dat hij ons nu ook eens gezegd had, *welke* leden van den Raad wij moesten herkiezen en welke niet. De schrijver beschouwt zich toch als lid van *de meerderheid* (?) in die betrekking rust ook op *hem* de pligt, meer te doen dan klagen en jammeren; en van een man die zoo doordrongen is van het noodzakelijke eener verandering hadden wij wel mogen verwachten, dat hij, bij gebrek aan een kiesvereeniging die tegenover Orde staat, ons gewezen zou hebben op mannen der meerderheid, geen leden van Orde, geen oppositiemannen, geen Katholieken enz. enz., geschikt om met het vertrouwen der burgerij vereerd te worden.

Laat mij ten slotte nog mogen opmerken dat ik het ten sterkste betreur, dat de schrijver ook bij een onderwerp als dit de godsdienst er bij gehaald heeft en met zekere minachting van de Katholieke kiezers spreekt. Dat is niet vaderlandslievend, niet gepast en niet vrijzinnig.

Vereenigen de [illegible] zich van daag met de door de Vereeniging Orde aanbevolen personen, dan zullen zij naar mijne overtuiging eene goede keuze doen.

Maar de meerderheid dan, waarvan de Schrijver spreekt? Die bestaat niet, geloof ik; en *als* zij bestaat, zal ze ook nu wel weer wegblijven — om bij een volgende gelegenheid weer met nieuwen moed te jammeren en te klagen.

N. S.

Talleyrand eindigde eens zijne instructies aan een jong diplomaat met de woorden: *et surtout point de zèle.*

Die les wordt bij de Postadministratie te Zalt-Bommel behoorlijk in acht genomen.

Maar indien *te veel* ijver bij diplomaten de zaken in de war stuurt, *eenige* ijver zou bij de postadministratie alhier misschien wel nuttig zijn.

De Duitsche en Amsterdamsche brieven komen hier aan des morgens ten 5 ure, de Zuidhollandsche, Belgische en Noordbrabantsche tegen 8½ ure. De eersten worden nu eerst met de laatsten tegen 10 ure gedistribueerd en is men alsdan buiten de gelegenheid de eersten nog met de pakketten per Diligence en Stoomboot te beantwoorden.

Het ware te wenschen dat onze geachte Postdirecteur in zijne ledige uren eens kennis nam van de gelegenheden die tegenwoordig ter verzending bestaan en daarnaar de uren van distributie inrigtte.

Zoo wordt de bus des avonds ten 7 ure geligt, terwijl de brieven eerst des nachts ten half één en ten vijf ure verzonden worden.

Wij gunnen voorzeker der administratie 's avonds eene vroege rust, maar ten gerieve van de burgerij kon men toch de bus wel een paar uurtjes later ligten. Niet ieder is zoo vlug met de pen om juist ten 7 ure reeds gereed te zijn.

Zalt-Bommel den 16 Julij. F. & R.

Het Postwezen in de gemeente Hoogeveen laat veel te wenschen over.

Eenige meer spoedige expeditie, eene meer griffe behandeling van Brieven, kan voorkomen dat men zich daarover onmiddellijk wendt tot 't Hoofd van 't Postwezen.

Correspondentie.

N. noodigt ons uit de bestuurders der zoo weldadige en verfrisschende waterwagens te verzoeken dat zij zich niet langer stiefvaderlijk jegens de nieuwe Kade achter de huizen van den Haringvliet gedragen, aan welke zij welligt nog niet denken, omdat die niet op den ouden weg der waterwagens ligt, en die toch, uit hoofde van het zich daar zoo herhaaldelijk en hoog opstapelend stof, hunne bestendige hulp vooral niet minder dan andere kaden of straten behoeft.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 18 Julij.

OVERLEDEN: A. Kruit, d., 1 j. — G. J. M. van Katwijk, d., 10 m. — J. L. de Jongh, jm., 18 j. — A. M. Hekking, z., 1 j. — E. A. F. Muller, d., 10 m. — H. Guittart, z., 4 m. — W. van Rooy, z., 2 j. — J. C. Hermans, d., 3 j. — W. E. Weenink, z., 12 d. — J. Lindeman, z., 1 j. — J. A. Niemantsverdriet, z., 2 m. — A. van Wieringen, z., 14 d.

BEVALLEN: M. T. Schlesing, geb. Vuylsteeke, levenl. d. — M. van Schie, geb. Mekes, levenl. z. — E. Harpers, geb. Boer, z. — J. de Kat, geb. Barendrecht, z. — K. A. Klijn, geb. Zagwijn, z. — S. van Raalt, geb. van 't Hoff, d. — J. Belyard, geb. van Gelderen, d. — N. M. Stoel, geb. Louter, z. — M. van der Vloet, geb. Wilhelmus, d. — A. B. Kloppert, geb. Besselaar, d. — M. E. Binneveld, geb. Rowel, z. — M. van Schie, geb. Mekes, z. — A. M. Freling, geb. de Best, d. — C. Terwan, geb. Kroese, z. — J. C. van Elswijk, geb. Verwey, d. — W. Verburg, geb. van de Langkruys, z. — A. Hoppe, geb. van Beest, d. — A. M. van Thiel, geb. Brosky, z.

239ste Staats-Loterij.

2de Klasse, 1ste Lijst.

Trekking op 18 Julij.

GETROKKEN PRIJZEN.

Prijs van *f* 20000: N.° 17845
" " - 1500: " 4875
" " - 1000: " 17588
" " - 400: " 16765
" " - 200: " 476
" " - 100: " 7257 10863 16265 17922 18546

Prijzen van *f* 30:

44	2800	5128	8188	10578	12807	15618	17534
108	2827	5133	8465	10606	12943	15657	17563
121	2936	5183	8551	10675	13069	15677	17617
167	2954	5284	8555	10704	13074	15714	17648
211	2967	5361	8580	10719	13122	15808	17677
236	3086	5386	8603	10733	13247	[illegible]	[illegible]
254	3224	5644	8613	10734	13411	15867	17849
270	3232	5647	8620	10772	13489	15937	17923
329	3289	5654	8627	10831	13577	15969	17944
378	3293	5663	8723	10859	13660	15979	17967
399	3321	5741	8745	10913	13676	15987	17987
401	3327	5829	8782	10998	13694	16013	18044
404	3438	5898	8789	11037	13840	16035	18143
432	3463	5903	8801	11055	13892	16067	18152
492	3515	5930	8806	11098	13917	16071	18177
555	3581	5964	8821	11125	13961	16087	18243
566	3630	5970	8852	11164	13966	16096	18266
769	3651	6079	8860	11205	14061	16131	18284
860	3742	6084	8894	11233	14114	16167	18347
899	3766	6125	8907	11240	14125	16185	18465
941	3772	6151	8922	11260	14136	16201	18551
944	3834	6228	8972	11288	14252	16247	18605
1097	3868	6234	9071	11365	14341	16251	18692
1131	3914	6236	9203	11439	14359	16289	18768
1134	4046	6281	9301	11494	14411	16300	19039
1144	4051	6310	9335	11495	14463	16344	19063
1179	4055	6329	9339	11553	14498	16359	19143
1230	4064	6348	9394	11573	14529	16453	19209
1301	4125	6354	9395	11646	14678	16533	19242
1312	4131	6379	9474	11703	14693	16575	19293
1387	4173	6519	9512	11721	14700	16583	19360
1558	4175	6555	9521	11802	14709	16587	19385
1600	4177	6580	9560	11829	14724	16616	19397
1617	4184	6631	9568	11836	14737	16643	19445
1733	4191	6642	9607	11887	14757	16700	19447
1774	4208	6656	9673	11954	14808	16723	19455
1899	4222	6743	9720	12008	14845	16739	19459
1926	4235	6847	9736	12087	14871	16776	19481
1988	4287	6862	9792	12166	14927	16777	19512
2114	4352	6992	9874	12193	14931	16790	19556
2119	4360	7069	10012	12195	14937	16807	19571
2143	4400	7178	10022	12223	14950	16837	19573
2150	4410	7329	10023	12228	14959	16962	19616
2167	4417	7351	10029	12343	15020	16978	19651
2251	4441	7443	10041	12350	15101	16990	19709
2342	4507	7475	10131	12370	15124	16997	19715
2425	4565	7514	10168	12383	15205	17087	19720
2437	4608	7538	10259	12387	15220	17167	19733
2453	4611	7544	10292	12558	15270	17175	19773
2486	4630	7677	10349	12615	15354	17200	19808
2632	4701	7816	10361	12645	15421	17313	19820
2657	4720	7888	10381	12673	15466	17341	19851
2726	4744	7976	10404	12682	15581	17465	19884
2745	4782	8066	10460	12740	15629	17515	19953
2808	4934	8078	10483	12801	15632	17525	19973

Beurstijdingen.

ROTTERDAM den 18 Julij.

			h. k.	l. k.	gebl. k.
Neder...	Werk. Schuld. 2½	pct.	64⅝		
"	dito dito 3	"	77		
Spanje...	Binnenl. a 6/m. 3	"	41½	41⅝	41⅝
Portugal,	Obl. 1856/57...3	"	44		
Rusland,	bij *Stiegl.* 1855.5	"	101¼		
"	Spoorw. Aand. *f*	"	228		
Oostenr..	Metalliek.......2½	"	31		
"	dito dito 5	"	58¾	59⅝	59⅜
"	Nationale.......5	"	62½	63	62⅞
Mexico,...	Obligatien....3	"	18⅝		

Oostenrijksche fondsen aanvankelijk flaauw gestemd, waren later wederom tot beter prijzen te plaatsen. De overigen leverden zoo ten opzigte van handel als variatie niets bijzonders op.

Het Comité der Effectenhandelaren,
H. A. MARCELIS, Secretaris.

Laatste prijzen ten 3 ure: Spanje Certif. Coupons 4 11/16 a 4¾, gebl. 4¾. Portugal 3 pc. 1853 45⅛; dito 1856/57 44. Rusland 1855 5 pc. 101¼. Oostenrijk Oude Metalliek 5 pc. 59¼ a 59½, gebl. 59½; dito Nationale 5 pc. 62½ a 63⅛, gebl. 63 1/16.

AMSTERDAM den 18 Julij.

			l. k.	[illegible] k.	gbl. k.
Neder..	Werk. Schuld [illegible]	pCt.	64½	[illegible]	64⅝
"	dito dito 3	"	76¾	77	
"	dito dito 4	"	97¾	97 13/16	
"	Amort-Synd...3½	"	94⅝	95	95
"	Handel-[illegible] .4½	"	129	129¼	
"	O. I. Leening 4	"	96¾		
"	Aand. Holl. Sp.	"			
"	Rijn-Spoorw...4½	"	98		
"	Maats. v. Weld. 4	"			
België,...	Cert. *Rothsch.* 2½	"			
Frankrijk,	Certificaten....3	"			
Spanje...	Buitenlands...1½	"	31 11/16	31⅞	31¾
"	dito 3	"	43¾	44	43⅞
"	Binn. a *f* 6000 3	"	41	41¼	41⅛
"	Amort. Schuld		9¾	[illegible]	
"	Bew. v. Coup....		[illegible] 3/16		
Portugal,	Oblig. 3	pCt.	45	45⅜	45 3/16
"	dito 1856/57..3	"	44	44¼	44
"	dito Uitgest...		30		
Rusland,	Obl. *Hope en C.* 5	"	104⅝	105¾	
"	dito 1828/29..5	"			
"	Cert. 1831/33..5	"	90½		
"	dito 1840......4	"			
"	dito *Stieglitz* ..4	"	86⅝	86⅞	86⅝
"	dito d.° Nieuwe 5	"	95		
"	dito d.° 1855 N.5	"	100⅞	101¼	100⅞
"	dito te Londen 4½	"			
"	dito v. Assign. 6	"			
"	Inschr. dito ...6	"			
Polen,....	Aand. 1835.........*f*				
"	Obligatien......4	pCt.	79⅞	80¼	79⅞
Oostenr.,	Obl. *Goll en C.* 5	"			
"	dito dito 4	"			
"	dito Met. Oude 5	"	59¼	60	59⅝
"	dito N. te Ams. 5	"	75⅝	76	75¾
"	dito Nat. Met. 5	"	62⅞	63 11/16	63 5/16
"	dito Metall.....2½	"	31⅜	31¾	31⅜
"	Wen. Ad. fl 250 4	"	277	280	
Braziliё,	1824, £ 100, 5	"	99		
Equador,	£ 100..........1	"	15⅜	15⅞	
"	Onbepaalde....1	"			
Venez.,...	Obligatien......5½	"	27 13/16	28⅛	28
"	Uitgestelde....1½	"	15⅛		
Grenada,	Obligatien......3½	"	16 11/16	16⅞	
"	Uitgestelde		5 3/16	5¼	
Mexico...	Obligatien......3	"	18½	18⅝	
"	dito Onbep....3	"			
Illinois,	7	"	81¾	82	

Nederl. Bank 4 pc. 160¾. Handel-Maatschappij 129, 129⅛, 129 a cont. Rusland, Spoorw. Actien, volgef., 226½, 227½. Pruissen, 5 pc., 99⅞, 100½. Weener Bankactien *f* 890, *f* 900; dito Aand., 1854, *f* 290. Braziliё, 1843, £ 100, 98; dito 1852, 4½ pc., 91; dito 1858, 4½ pc., 91¼. Philad., bij Hope & Co., Lr. A, *f* 94; dito Lr. B, *f* 98. Louisiana, 5 pc., 100¼. Griekenland, 5 pc., 4⅝. Galveston 71½.

Beleening 3 pc. Prolongatie 3 pc. Disconto 3 pc.

De beurs verkeerde heden over het algemeen in eene flaauwe stemming.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland, 2½ pc., 64⅝. Spanje, 1½ pc., 31¾; dito Binnenl. 3 pc., 41⅛ a 3/16. Oostenrijk, Metall., 5 pc., 59 9/16; dito Nat., 5 pc., 63 3/16.

Officiële Wisselkoersen.

ROTTERDAM 18 Julij.

	2 maanden.	Kort.
Londen...	11.52½	11.57½
d.° 3/m.	11.50	—
Parijs ..	54⅞	55⅜
d.° 3/m.	54¾	—
Bordeaux.	54¾	55 1/16
Genua...	45	—
Livorno..	38½	—
Napels ..	79½	—
Petersb. .	165	—
Hamburg.	35	35¼
d.° 3/m. .	34⅝	—
Antwerp .	—	1½ v
	6 weken.	**Kort.**
Frankfort	99¼	—
Augsburg	99	—
Weenen..	94	—
Triest...	93⅜	—

Disconto 3 en 3½ pc.

AMSTERDAM 18 Julij.

	2 maanden		Zigt.	
Londen. .	11.52½	g	11.60	g
Parijs. . .	55	g	55½	g
Bordeaux.	54⅞	g	55⅛	g
d.° ½ m.	55½	g	—	g
Genua . .	44¾	g	—	g
Livorno. .	38¼	g	—	g
Napels . .	79¼	g	—	g
Hamburg.	34⅞	g	35⅛	p
	3 maanden.		**Zigt.**	
Madrid . .	234	g	—	g
Cadix. . .	236	g	—	g
Sevilië . .	233	g	—	g
Bilbao . .	233	g	—	g
Lissabon .	39¼	g	—	g
Porto. . .	39½	g	—	g
Petersb. .	165	g	—	g
	6 weken		**Zigt**	
Weenen ..	95	g	—	g
Augsburg	99	g	—	g
Frankfort.	100	p	—	g

Rotterdam ½.

Handelsberigten.

ROTTERDAM den 18 Julij.

MEEKRAP. Weinig geveild, hooger gehouden doch daartoe geen kooplust.

GRANEN, ZADEN enz. Tarwe: Zeeuws.. Vlaams. en Overm. bij weinig aanvoer alleen de puikste partijtjes door schaarschheid tot 25 c. hooger gezocht. Het overige vond tot vorige prijzen slechts trage koopers; goede en puike *f* 8.50 a *f* 9.25; mindere *f* 7 a *f* 8.20; Roode, buiten eene partij Jarige Rijn, die per 2400 kil. *f* 247 opbragt, alleen bij gerijven; 164 ℔ Hoogl. Kleefs. *f* 300, 163 ℔ Bovenl. Ris *f* 265; 164 ℔ puike dito *f* 278. Rogge: Overm., Zeeuws. en Vlaams. 10 a 20 c. lager; *f* 5 a *f* 5.90; voorts 150 ℔ Fransche *f* 165. Gerst. Zeeuws., Vlaamsche en Overm. Winter *f* 3.25 a *f* 4.50; dito Zomer *f* 3.50 a *f* 4.50. Van nieuwe Winter was eenige aanvoer, waarvan de beste partijtjes *f* 4.50 a *f* 4.75 en de mindere *f* 3 a *f* 4.25 opbragten. Haver 20 c. lager, Zeeuws. en Inl. Korte *f* 3.30 a *f* 4.70; dito Lange *f* 2.25 a *f* 3.60. Boekweit: op 140 ℔ Noordbrabantsche *f* 167, *f* 170, *f* 172, *f* 175; Oost Vr. Veen *f* 155; Holsteinsche *f* 155, *f* 170; Mecklenb. *f* 170. Erwten: Zeeuws. Groene *f* 7.50, *f* 9.25; groote dito *f* 9 a *f* 10. Boonen. Zeeuws. en Walch. Witte *f* 7.50 a *f* 10; dito Bruine *f* 7 a *f* 10; dito Paardenboonen *f* 6 a *f* 7.75. Koolzaad: Aanvoer 400 last, Vlaamsch gestort £ 55¾ a £ 56; dito in zakken £ 54½ a £ 56; dito gestort en in zakken £ 55. Zeeuwsch gestort £ 54, £ 54½, £ 55, £ 56; dito in zakken £ 46 a £ 54. Overm. in zakk. £ 52½, 53½, 54½, 55, £ 55½. Flakk. £ 48, 49½, 50, 52 in zakken. Kanariezaad 50 c. lager, *f* 10, *f* 12.50.

SCHIEDAM den 18 Julij.

MOUTWIJN per Ned. Vat zonder fust	*f* 14.25.
JENEVER, " " " " "	- 19.75.
Amst. proef, " " " " "	- 21.00.
alles zonder de belasting.	
SPOELING, per Ketel	- 0.40.

AMSTERDAM den 18 Julij.

KOFFIJ. Uit de eerste hand zijn heden tot geheimen prijs afgedaan 2000 b. particuliere Java.

Prijzen der ruwe SUIKER: Surinaamsch *f* 26 a *f* 33; Braziel wit *f* 36 a *f* 39, blond *f* 33 a *f* 35, bruin *f* 25 a *f* 32; Havana wit *f* 41 a *f* 45, blond *f* 33 a *f* 40, bruin *f* 26 a *f* 32; Java wit *f* 37 a *f* 42, grijs *f* 35 a *f* 36, blond *f* 33 a 34, bruin *f* 25 a *f* 32; Manilla grijs *f* 33 a *f* 36, bruin *f* 25 a *f* 32; Mauritius blond en grijs *f* 32 a *f* 36, bruin *f* 24 a *f* 31.

TRAAN. Robben- *f* 34; Astrakan- *f* 31; Oost-Indische- *f* 31; Lever- bruine *f* 36 a *f* 38; blanke *f* 43 a *f* 47.

ANSJOVIS. 1858r *f* 8½ a *f* 9; 1859r *f* 8.

VEE. Runderen 1e kwal. *f* 230 a *f* 180, 2e kwal. *f* 200 a *f* 170, 3e kwal. *f* 180 a *f* 160; Melk- en Kalf-Koeijen *f* 80 a *f* 120; Schapen *f* 18 a *f* 22; Varkens 30 a 40 c. per N. ℔.

GRANEN enz. Tarwe in een doen, 130 ℔ jar. b. Poolsche *f* 303, 133 ℔ jar. b. dito *f* 315, 160/2 ℔ Bovenl. *f* 265. Rogge ruim prijshoudend, 124 ℔ Galatz *f* 178, 125 ℔ Pruissisch *f* 180, *f* 182, 116 ℔ Petersb. *f* 156. Gerst *f* 3 hooger, 102, 105 ℔ Vriessche Winter *f* 135, *f* 141. Haver zonder handel. Boekweit prijshoudend, 122 ℔ Holsteinsche *f* 184.

ZADEN enz. Koolzaad willig; Polder *f* 10½, £ 56½; Vlaamsch £ 59; Zeeuwsch £ 56; Overmaasch £ 59; op 9 v. olie te leveren: N. Rubs £ 57½; in Sept. £ 60; in Oct. £ 61; in Nov. £ 62. Lijnzaad prijshoudend; 110, 111 ℔ Calcutta *f* 305. Raapolie zeer willig; op 6/w. *f* 36¾; Vlieg. *f* 35½; 1 Sept. *f* 35½ a *f* 35¼, ½; 1 Oct. *f* 35¾ a *f* 35⅜, ⅝; 1 Nov. *f* 35¾ a *f* 35½, ¾; 1 Dec. *f* 35¾ a *f* 35⅞; 1 Mei e.k. *f* 36½ a *f* 36¼, ½; Lijnolie vast; op 6/w. *f* 33¾; Vlieg. *f* 32½; 1 Sept. *f* 32½; 1 Oct., Nov. en Dec. *f* 32¾. Hennepolie op 6/w. *f* 37. Raapkoeken per 1040 stuks *f* 60 a *f* 66. Lijnkoeken per 104 stuks *f* 8 a *f* 10½.

De marktnotering was heden als volgt:

HOOI. Langstraats *f* 15½ a 18	STROO. Rogge ... *f* 13½ a 16½
Kamper-Eilands.. " 14½ " 17	Tarwe.............. " 13 " 16
Koe.................. " 10½ " 14	

LONDEN den 15 Julij.

SUIKER. In veiling werden verkocht 680 b. Barbados tot 35/ a 44/6; 150 v. Demerary tot 40/6 a 46/6; 320 v. W.-Ind. tot 38/ a 43/; 2736 b. Mauritius gedeeltelijk tot 38/ a 45/, en 4350 b. Madras tot 43/6 a 45/. De markt was niet zoo levendig, maar de prijzen waren vast. — KOFFIJ. 291 b. Plant. Ceylon bedongen vorige prijzen. — TALK. P Y C. disp. 53/6. — OLIEN. Lijn- 28/6, br. Raap- 36/, blanke 39/6. — HENNEP. St. Petersb. Rein 29/6. — Katoen zeer vast. — SALPETER zonder handel. — INDIGO. Van 1324 b. die geveild werden, zijn 694 tot vaste prijzen verkocht.

Scheepstijdingen.

Brouwersh. *Aang.*
17 *julij* Phoebe, Stannard, Newcastle
18 St. Anna. Caffiero, Alicata n. Dordt
Falsted, Mogensen, Venetië n. dito
(17 W., 18 N. W.)

Hellevoet. *Aangek.*
17 *julij* Margaret, Scantlebury, Newport
Defiance, Rowntree, Sunderland
Jantje Wilkens, Hotze, St. Petersburg
18 Bonne Mère, Lavallée, Requejada
Earl Grey, Green, Liverp.
Anna Margaretha, Petersen, Windau
Augusta, Lund, Messina
Vertrokken.
17 Charlemagne, Brown, New-York (gesleept)
Minister van Bosse, Sissingh, Messina
Fijenoord (st.), Londen
Lord Raglan (st.), Newcastle
Mary, Silversparre, dito
Johanne Mathilde, Ohlsen, Koningsb.
Elisabeth, Jensen, Holmstrand
18 Wilhelmina, Koster, Lissabon
Een Amerik. schip in het gezigt, volgens gerucht komende van New-Orleans.
Zeilklaar.
Copernicus, Visser, Batavia
(17 W. Z. W. — W.)
(18 W.N.W.—N.W.)

Brielle *Aang.*
17 *julij* Ary Scheffer (st.), Havre
Prins van Oranje (st.), Duinkerken
Leo (st.), Londen
Seahorse (st.), Hull
3de haringjager met 14 t.
Cecilie, Svendsen, Windau
Heinrich, Ahrens, Riga
18 Louise, Pallesen, Nerva
Earl of Auckl. (st), Lond.
Batavier (st.), dito
Norfolk (st.), Goole
Eider (st.), Hartlepool
Holyrood (st.), Leith
Therese (st.), Grangem.
Ann (st.), Middlesbro'
Ocean Queen (st.), Hull
Vertrokken.
17 Egberdina Anna, Schuring, Archangel
18 Hempkedina, Wachter, Stockton
Palladium, Gray, Newc.
(17 W. ten Z.—W.N.W.)
(18 W. —W.N.W.)

Maassl. (WNW) *Aang.*
17 *julij* John & Charles, Hopkins, Rochester
Vertrokken.
17 Mars, Turnbull, Sunderland
Van de buiten geankerde schepen zijn de Catharina en Theodora Antoinette wel in zee gekomen.
18 Niets gepasseerd.

Texel *Aangek.*
15 *julij* Frederika, Dahm, Drammen
Mindet, Schwarz, dito
16 Margar. Simonetta, Hoffman, Padang
Maria, Molenaar, Yarmouth
Cambridge, Blancher, Sunderland
Olaf Kyrre, Christensen, Drammen
17 Nieuwland, Pot, Batavia
Diana (st.), Londen
Drie Gebroeders, Kaspersma, dito
Perseverance, Cummings, dito
Vier Gezusters, Blok, dito
Richard Carnall, George, Liverpool
Concord, Hales, Newc.
18 Tasmania, Jonker, Java
Vertrokken.
16 Josephine, Näsman, Stockholm
Grevende Karen Wedel, Roed, Drammen
Ellida, Bolvig, dito
Bérénice (st.), Bakema, Marseille
Hoop, Fokkema, Londen
17 Civility, Percy, Sunderl.
Twenthe (st.), Hull
(Z. W. — N. W.)

Vlie *Aangek.*
14 *julij* Volharding, Litzau, Fahrsund
Lubbegina, de Boer, Oudsoen
Louisa Geerdina, Wever, Groningen
15 Elsina, Nanninga, St. Petersburg
Grietje, Burghout, Memel
Jonge Douwe, Gnodde qq., Oudsoen
16 Goede Verwachting, Kooi, Frederikstad
Stoomvaart (st.), Hamb.
Vertrokken.
14 Burg. Huidekoper (st.), Hull
15 Amstel (st.), Harburg
16 Ondine (st.), Koningsb.

Vlissingen *Aang.*
16 *julij* Australia, Repetto, Buenos-Ayres
Hermann, Havighorst, Santos
Josephus, Walton, New-Orleans
John Hancock, Coffin, dito
Ellen Sophia, Cook, Livorno
17 Carl, Stindt, Buen.-Ayr.
Ludwig Burchard, Korff, dito
Elisabeth, Metus, Alexandria (E.)
—o—

Havanna *Aangek.*
27 *junij* Bellona, Kluin, Macao

New-York *Aangek.*
6 *julij* Graaf Adolf, Prange, Maroim

Boston *Uitgekl.*
24 *junij* Jacoba, v. d. Plas, Richibucto

Triest *Aang.*
7 *julij* Dina Marchina, Engelsman, Zara
Vertrokken.
12 Willem Frederik, Visser, New-York

Royan *Vertrokken*
10 *julij* Johanna, Oldenburger, Kopenhagen

Warrenpoint *Aangek.*
11 *julij* Egbertus, Schrik, Nantes

Liverpool *Aang.*
15 *julij* Afina, Goosens, Sevilla
16 Alberdina Peterina, Kruithoff, Maracaibo
In lading.
Eendragt, Bos, St. Pet.
Aurora, Vaalman, dito
Wendelina, Hilbrands, d.°
Uitgeklaard.
15 Astley, Fleming, Rott.
Vertrokken.
15 Gratitude, Kolk, St. Pet.

Falmouth *Aang.*
16 *julij* Aurora, Brouwer, Ibraïla
Vertrokken.
15 Jonge Willem, Visser, (v. Galatz) Exeter

Bij **Goudstaart** *Aang.*
10 *julij* Rensina, Prak, Bordeaux n. St. Pet.

Torbay *Gepass.*
12 *julij* Cornelia, de Vries, Rotterd. n. Batavia

Bevezier *Gepass.*
14 *julij* Joanna, Donker, Newcastle n. Lissab.

Dungeness *Gepass.*
15 *julij* Doggersbank, Kerkhoven, Amst. n. Batavia

Newhaven *Aangek.*
14 *julij* Marco, Richardson, Rotterdam

Londen *Uitgekl.*
15 *julij* Margaret & Maria, Rowbotham, Amst.

Gravesend *Aang.*
15 *julij* Klei Oldambt, Smit, Triest

Wisbeach *Aangek.*
15 *julij* Gesina, v. Klooster, Groningen

Sunderland *Vertr.*
14 *julij* Cornelia, Jaski, King George's Sound

Shields *Aangek.*
15 *julij* Alberdina Edzina, Woortman, N. Diep
Gleaner, Press, Rott.
N. R. Gazfabriek, de Goede, dito
Sir W. Wallace, Temple, Brouwershaven
Vertrokken.
Johns, Rotterdam

Glasgow *Vertr.*
15 *julij* Scotia, Ward, Soerabaija

Aberdeen *Vertr.*
15 *julij* Grietje Weemhoff, Pott, Archangel

Antwerpen *Vertr.*
17 *julij* Susanna, Moesker, Genua

Gent *Aangek.*
16 *julij* Ida Cornelia, Schenk, St. Petersb.

Leer *Vertr.*
13 *julij* Onrust, Bolmeijer, Dordrecht

Bremerhav. *Aang.*
14 *julij* Henriette, Klöfkorn, Amsterdam
Bouwina Mensinga, de Jonge, Sevilla
Maria, Hoekstra, Rott.

Stettin *Aangek.*
15 *julij* Jonge Marie (st.), Nannings, Amst.
Elisabeth, de Jonge, dito

Dantzig *Vertr.*
13 *julij* Drie Gezusters, Oldenburger, Buiksloot
Sophie Catharine, Bang, Zwolle
Jonge Lieffert, Bakker, Nieuwe Diep

Pillau *Aangek.*
13 *julij* Koogerpolder, Teensma, Amst.
Lucretia, Bracht, Rott.
14 Urania (st.), Amsterd.
Vertrokken.
13 Arendina, Smit, Amst.
Anna Martha, Korfker, dito
Anna Margaretha, Wekenborg, Schotland

Libau *Vertr.*
7 *julij* Tordenskjold, Olsen, Holland
Skudesnäs, Sivertsen, d.°
Gustaaf, Oldenburger, d.°
8 Hilda, Roth, dito
10 Ane Marie Catharine, Gespersen, dito

Stockholm *Aangek.*
9 *julij* Themis, Buiten, Triest

Sandhamn *Aangek.*
10 *julij* Prins Oscar, Oeberg, Soerabaija

Gothenburg *Uitgekl.*
13 *julij* Jonge Aukje, Balk, België
Agatha Hendrika, Bernardus, Engeland
Josephina, Johansson, Rotterdam

Randers *Aangek.*
9 *julij* Maria, Voordewind, Newcastle

Kopenhagen *Aang.*
13 *julij* Fahrenheit (st.), Mielordt, Dantzig (vertr. 14 n. Rotterd.)
15 *julij* Harmonie, Mulder, St. Pet. n. Amst.
Hillechina Vos, Lever, dito n. dito
Catharina, Feiken, dito n. Aberdeen
Gepasseerd
14 Alma, Nordström, Stockholm n. Rott.
Fridia, Petterson, Libau n. Schiedam
15 John, Krefft, Rott. n. St. Petersburg

Elseneur *Aangek.*
13 *julij* Gemini, Lukkien, Arensb. n. Schiedam
15 Gezina, Schortinghuis, Rott. n. St. Pet

Holtenau *Aangek.*
13 *julij* Argo, Pien, Riga n. Rott.

Rendsburg *Aangek.*
11 *julij* Meiskina, Harkema, Dantzig n. Antw.
—o—

Texel 17 julij. Het schip Nieuwland, kap. Pot, heden van Batavia alhier aangekomen, heeft den 26 maart op 28° 30′ ZB. en 30° 30′ OL. een hevigen orkaan doorgestaan.

Caen 16 julij. Het Ned. schip Frouwina, kapit. Bakker, van Rio-Janeiro n. Havre, alhier gestrand (bevorens gemeld), is heden na veel arbeids in de haven van Dives gebragt. De stranding van het schip zou vermoedelijk aan schelmerij te wijten zijn, daar bevonden is dat er verscheiden gaten in geboord waren.
—o—

Gepraaid:

Den 24 mei, op 0° 17′ breedte en 22° WL., de Ned. brik Joan, kapitein Rink Fijn, v. Rotterdam naar Buenos-Ayres.

Door kapit. P. G. Pot, van Java in Texel binnen: 28 mei, op 4° 42′ NB. en 22° 38′ WL., Mary Goddard, J. Haring, van Schiedam naar Batavia.

1 junij, op 8° 16′ NB. en 24° 58′ WL., Speculant, L. van Wagtendonk, van Rotterdam n. Fernambuck.

13 julij, bij Wight, Stad Stavoren, Hoekstra, van Amsterdam n. Genua.
—o—

Aangek. Passagiers.

Te **Brouwershav.**, v. Java, per Bezoekie, k. v. Bueren: de kolon. Kroll met echtgenoot en twee kind.; de heer Rosemeijer met acht kind. en twee Jav. bediend.; de heer von Stietz, kapit. der infanterie, met een kind.
—o—

Rivierberigt.

Rotterdam. Hoog water 19 julij: 1ste getijde 5 ure 47 min.; 2de get. 6 ure 11 min.

Arnhem. Waterhoogte 16 julij 1.56 el.

Keulen. Rijnhoogte 16 julij 7 v. 10 d. en 17 julij 7 v. 8 d. Rijnl.

Aangekomen 17 julij, H. Demmer met 4454 ctr. van Rotterdam en H. J. Wilson met 1008 ctr. van Amst.

Cargalijsten.

Rotterdam.

RIGA, Heinrich, Ahrens. — 1330 tschetw. Haver en 170 stuks Garniermatten, Order.

HAMBURG, Nooit Gedacht, L. van der Meulen. — 32 last Haver en 30 stuks Garniermatten, Order.

Amsterdam.

PADANG, Margaretha Simonetta, Hoffman. — 5180 b. Koffij, 2858 sch. Tin, 10 b. Gom-Elastiek, 190 b. Gutta Percha, 797 Koe- en 331 Buffelhuiden, 1231 b. Peper. 506 z. Sagomeel, 64 k. Parelsago, 13,200 boss. Bindrotting, N. H. M.

BANJOEWANGIE, Drie Gezusters, Fischer. — 4700 b. Koffij, 125 b. Menado Koffij, 93,641 p. Paarl d'Amour, 35 k. Schildpad, 1307 z. Sagomeel, 420 k. Parelsago, 2761 st. Gutta Percha, 52 st. Wortelhout, 106 p. Karbouwhuiden en 1742 boss. Bindrotting, N. H. M.

HAVANNA, Zuiderzee, de Jong. — 331 k. Suiker, W. van Kempen; 330 k. Suiker, A. en F. Haerten; 1 partij Sigaren, B. H. Manus; 1 partij Sigaren, J. J. Reynvaan; 200 cer. Tabak, 44750 st. Sigaren, P. G. C. Hayenius; 200 k. Suiker, 8 k. Sigaren, 1 b., 1 koffer en 2 k. Koopm., Order.

LONDEN den 16 Julij.

TALK. De markt is heden een weinig flaauwer. Men noteert: P Y C disp. 53/, Julij 53/, Aug./Sept. 53/9, Oct./Dec. 54/3.

LIVERPOOL den 16 Julij.

VRACHTEN. Men noteert de volgende Kolenvrachten van Liverpool, Birkenhead of Garston naar de Kaap de Goede Hoop 35/; Panama 45/; Ceylon 37/6; Bombay 37/ a 40/; Calcutta 37/6; Aden 44/; Singapore 37/6; Suez 55/; Hong Kong 42/ a 43/; Shanghae 42/6 a 45/; Sydney (v. Wales), Melbourne en King George's Sound 40/; San Francisco 47/6. Van Cardiff naar Calcutta 42/6 a 45/6; IJzer naar Calcutta 40/6 en 5%; Zout naar Calcutta 35/ a 40/; IJzer naar Australië 50/; IJzer naar de Kaap de Goede Hoop 40/; Guana van Chinchas naar Amerika of het Kanaal £ 2.10/ a 2.15.

ANTWERPEN den 16 Julij.

KOFFIJ vast. Heden is eene lading van 4614 b. St. Domingo afgedaan, zoomede 1000 b. Santos, 700 b. Domingo, 500 b. Bahia en 300 b. Braziel. — GRANEN prijshoudend; Inl. Tarwe *f* 11; Inl. Rogge *f* 6¼. — Van HARST zijn afgedaan 500 vtjs. bruine Amerik. en 100 dito dito disp. en 100 v. Geraffineerd disp. Voor bruine betaalde men *f* 2⅝. — SUIKER. Men meldt ons den verkoop van 65 k. Havanna tot *f* 19½ voor n.° 15½ en van 100/m. kil. Crushed R. B. A.

HAVRE den 14 Julij.

KATOEN blijft gevraagd en men betaalde heden voor 1450 b. op nieuw hoogere prijzen. — In KOFFIJ gaat niets om. — SUIKER zonder handel. — INDIGO vast. — HUIDEN in eene willige stemming. — Van POTASCH zijn verkocht 50 v. Amerik. tot fr. 30½ op levering. — WOL blijft gevraagd; 14 b. Buenos-Ayres bedongen fr. 2.30 a fr. 2.85. — Van VERWHOUT zijn 120 t. Haïti Campêche op levering verkocht tot fr. 6½.

HAVRE den 15 Julij.

KATOEN. De vraag die het artikel eenige dagen genoot is plotseling opgehouden en er ging heden volstrekt niets om. — Van SUIKER zijn verkocht 43 v. Antilles tot fr. 59 en 830 k. Havana n.° 12 tot fr. 35½. — INDIGO. 12 k. Bengaal vonden nemers tot fr. 10.90 a 11. — HUIDEN. Een partijtje van 400 st. gedr. Buenos-Ayres bedong fr. 142½. — Van Amerik. POTASCH zijn verkocht 20 v. 2a tot fr. 36½. — KOPER. Amerik. blijft zeer prijshoudend, 12/m. kil. op levering bedongen fr. 277½ en 5/m. kil. disp. fr. 280.

HAMBURG den 16 Julij.

KOFFIJ. Er zijn verkocht 5500 b. Santos, 2000 b. St. Domingo en 3000 b. Braziel. — GRANEN. Tarwe zeer stil. Rogge flaauw. — RAAPOLIE per Oct. 23, per Mei 23.8. — ZINK. 3500 ctr. loco en per Aug. bedongen 14 en 1500 ctr. per Aug. 13.15.

BALTIMORE den 5 Julij.

Sedert ons vorig berigt is door inkoopen voor Bremen tot belading van eenige schepen als ook voor Frankrijk wat meer handel in TABAK geweest. Inspectie der vorige week 855 v. Maryland, 976 v. Ohio en 55 v. Kentucky. Maryland. De betere soorten blijven schaars en tot vorige prijzen gezocht. De kooper voor de Fransche Regie maakt sterke concurrentie in de bruine en fijn bruinbladige soorten, waarvoor dezelve zeer hooge prijzen betaalt. Omzet 400 v. Ohio onveranderd; bruine en roode soorten gevraagd en schaarsch. Andere soorten zonder handel. Omzet 340 v. Kentucky bedong wederom lagere prijzen. — VRACHTEN naar Holland 22/, naar Bremen 20/.

Advertentien.

Heden avond overleed mijn jongste Zoontje AGATINUS CORNELIS, in den jeugdigen leeftijd van ruim zes maanden.

Middelharnis J. C. DEN BAARS.
16 *Julij* 1859.

Na een langdurig en geduldig lijden overleed heden mijn dierbare Echtgenoot SIMON EWOUT MARTINUS VAN DEN HOVEN, in den ouderdom van acht en dertig jaar, na eene gelukkige Echtvereeniging van 11 jaren, mij nalatende vijf Kinderen.

Rotterdam C. C. SCHOLTEN,
17 *Julij* 1859. Wed. S. E. M. VAN DEN HOVEN.

Eenige kennisgeving.

Op begeerte van den Overledene zullen er geene uiterlijke teekenen van rouw worden aangenomen.

EENIGE KIEZERS

(geen Leden van Kiezersvereenigingen hier ter Stede) vernomen hebbende, dat de beide Candidaten van de Kiezersvereeniging **Orde** in eene Vergadering van een ***zeer klein getal*** Leden zijn geproclameerd geworden, gevoelen zich gedrongen hunne **MEDEKIEZERS** op dit feit attent te maken en tevens te verklaren, dat zij hunne Stemmen zullen uitbrengen op de **CANDIDATEN** door **Wijk 9 en andere Wijken gesteld.**

In de *Nieuwe Rotterdamsche Courant* van Heden zie ik mij door de KIEZERSVEREENIGING **WIJK 9 en ANDEREN** tot **CANDIDAAT** voor het **Lidmaatschap** van den **Gemeenteraad** Voorgesteld en Aanbevolen.

Daar ik die Betrekking ***NIET* verlang**, zoo verzoek ik HH. Kiezers, bij de Verkiezing op MORGEN, 19 *Junij* 1859, **geene** Stemmen op mij uit te brengen, maar die op den door de **KIESVEREENIGING *ORDE*** voorgestelden **CANDIDAAT,**

Mr. J. VAN STOLK,

over te dragen.

Ik betuig intusschen mijnen dank aan de KIEZERSVEREENIGING, **Wijk 9 en anderen**, voor het bewijs van Onderscheiding en Vertrouwen mij geschonken.

Rotterdam J. G. SCHUMACHER.
18 *Julij* 1859.

De CANDIDATEN der

KIESVEREENIGING

ORDE,

voor den **Gemeenteraad**, zijn:

De Heeren J. F. HOFFMAN,
H. VAN RIJCKEVORSEL,
J. C. OFFERS,
W. SMALT,
D. P. VAN WAGENINGE,
Mr. J. G. DE BRUYN,
Jhr. Mr. F. W. A. BEELAERTS VAN BLOKLAND,
Mr. P. F. HUBRECHT,
F. J. PLATE,
Mr. W. S. VAN REESEMA,
C. G. SCHUTZE VAN HOUTEN
en Mr. J. VAN STOLK,

welke allen de Candidatuur hebben **aangenomen.**

Het Bestuur der Kiesvereeniging *Orde*.
Namens hetzelve,
J. C. REEPMAKER, *Voorz.*

Het BESTUUR der **Inrigting voor Doofstommen-Onderwijs** alhier geeft aan alle Belangstellenden kennis, dat op **Donderdag den 21 Julij** aanstaande, des namiddags ten *half zes* ure, het

JAARLIJKSCH EXAMEN

van de **Vorderingen** der Kweekelingen aan genoemde Inrigting zal plaats hebben in het **Kerkgebouw** der *Waalsche Gemeente*, en dat van den 19 Julij af aan de Inrigting, gedurende de Schooluren, Toegangkaarten voor deze plegtigheid verkrijgbaar zijn; wordende de Leden der Inrigting tevens beleefdelijk verzocht hunne Uitnoodigingen tot het Examen aan den Ingang van het Kerkgebouw te vertoonen.

Het Bestuur,
Dr. J. B. MOLEWATER, *Voorzitter*.
A. SYMONS, *Secretaris*.
Rotterdam 15 *Julij* 1859.

Jongelingen en Jonge Dochters
te ROTTERDAM,

die uit ware liefde tot Koning JEZUS een **paar Uren** per **Maand** willen missen, om, in vereeniging met elkander, te zoeken door Zijne Genade eenige Winst voor Zijn Rijk te doen, zullen, op aanmelding onder letter A, bij den Boekhandelaar G. B. POESCHMANN, aan hun op te geven Adres nader bezocht worden.

De Tweede Bijeenkomst

van Schuldeischers in het **Faillissement** van **F. BEUKERS,** Mr. *Timmerman* te Schiedam, is bepaald op Donderdag 5 Augustus 1859, des middags ten 12 ure, in het Geregtsgebouw, aan het Haagsche-veer te Rotterdam.

De Curator in gezegd Faillissement,
G. C. BURGER.

De HOOGSTE PRIJS
der **2de Klasse** van

***f* 20,000 OP N.° 17845**

is heden wederom **gevallen** ten Kantore van

JAN HENDRIK FOL,

Hoogstraat, schuin over het Raadhuis.

Men vraagt tegen November aanstaande **Drie of Vier Gemeubeleerde**

KAMERS,

op een goeden Stand. Adres, met *gefrankeerde* Brieven La. O, Poste Restante, *Rotterdam.*

OPENING

DER

BAD- EN ZWEMINRIGTING

„de Vrije Maasstroom."

Het BESTUUR der **BAD- en ZWEMINRIGTING *de Vrije Maasstroom*** heeft de eer kennis te geven dat de INRIGTING op MORGEN, Woensdag 20 dezer, *zal geopend worden.*

Het **Badsaizoen**, reeds voor een gedeelte verstreken zijnde, is de Abonnements-Prijs voor dit jaar bepaald op ***f* 5** per Persoon; hieronder is begrepen vrije Overtogt en het gebruik van twee Handdoeken.

Tot het bekomen van **Abonnements-Kaarten** vervoege men zich bij den Penningmeester, den Heer *J. DE HAAS*, Steiger, 9—499.

Buiten Abonnement voor elk **Bad 25 *Cents***, waaronder begrepen is vrije Overtogt en het gebruik van één Handdoek.

De **Overtogt** zal geschieden met de **Roeibooten**, welke tot dat einde gereed liggen aan den oosthoek van het Bolwerk.

Namens hetzelve,
J. J. BONKE, *Secretaris.*

SNELVAART

TUSSCHEN

ROTTERDAM EN ANTWERPEN,

VOOR PASSAGIERS EN GOEDEREN,
met de STOOMBOOTEN

TELEGRAAF III & IV,

BEHOORENDE TOT DE SNELSTVARENDE VAN EUROPA.

Deze nieuw expresselijk voor den Vervoer van Passagiers gebouwde Stoombooten, hebben schoon gemeubileerde Kajuiten, waarbij een Dames-Salon met Piano en een Paviljoen, hetwelk afgehuurd kan worden.

JULIJ 1859.

Van ROTTERDAM.				Van ANTWERPEN.			
20	Woensdag	's morgens	10.—	20	Woensdag	's morgens	2.30
21	Donderdag	„	11.30	21	Donderdag	„	3.—
22	Vrijdag	's middags	12.—	22	Vrijdag	„	3.30
23	Zaturdag	's namiddags	12.30	23	Zaturdag	„	4.30
25	Maandag	's morgens	3.—	25	Maandag	„	7.—
26	Dingsdag	„	5.—	26	Dingsdag	„	8.30
27	Woensdag	„	5.30	27	Woensdag	„	9.45

Te ZIJPE wordt voor Zierikzee en Brouwershaven op de heen- en terugreis aangelegd; aldaar staat eene zeer goed ingerigte Diligence gereed, die **van Zijpe naar Zierikzee en Brouwershaven**, na aankomst der Stoombooten vertrekt en **van Brouwershaven naar Zierikzee en Zijpe**, in correspondentie op de Stoombooten rijdt.

ROTTERDAM, Boompjes, wijk 1 n°. 21, **VERWEY & Co.,** *Cargadoors-Expediteurs.*

NEDERLANDSCHE STOOMBOOT-REEDERIJ.

ZOMERDIENST.

DAGELIJKSCHE DIENST

TUSSCHEN

ROTTERDAM—MANNHEIM.

Van	ROTTERDAM	naar	MANNHEIM	's middags	12	ure.
„	NIJMEGEN . .	„	„	's avonds	8	„
„	EMMERIK . .	„	„	's morgens	7½	„
„	KEULEN	„	„	's nachts	12	„
„	COBLENZ . . .	„	„	's morgens	9	„
„	MAINZ	„	„	„	4	„
Van	MANNHEIM	naar	ROTTERDAM	's middags	3	ure.
„	MAINZ	„	„	's morgens	7	„
„	KEULEN . . .	„	„	's avonds	8	„
„	NIJMEGEN .	„	„	's morgens	8½	„

					G. K.	V. K.
VRACHT	van ROTTERDAM	naar	NIJMEGEN		*f* 1.80.	*f* 1.10.
„	„	„	„	KEULEN	- 3.75.	- 2.35.
„	„	„	„	MANNHEIM	- 9.35.	- 5.85.

TUSSCHEN GELEGENE PLAATSEN naar evenredigheid.

HEEN en TERUG de *Helft meer* dan enkele Reis.

De Stoombooten dezer Reederij hebben op het Dek GLAS-SALON en ieder 2 SLAAPKAMERTJES. PAVILJOEN en SLAAPKAMERS kunnen afgehuurd worden.

Kantoor: ROTTERDAM, **Boompjes**, bij de *Draaisteeg*.

STOOMVAART-VEREENIGING *DE MAAS*.

Het Stoomschip **CORNELIA**, Kapitein J. J. MUNTENDAM, vertrekt ***einde dezer maand*** naar

BRISTOL-CARDIFF.

Het Stoomschip **CORNELIA**, Kapitein J. J. MUNTENDAM, vertrekt ***15 Augustus*** naar

Marseille, Genua, Livorno, Napels, Messina & Palermo.

Adres: *JOHs. OOMS Ez. & Co.* — *BOUTMY & Co.*

NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

VEILING te ROTTERDAM,
op DONDERDAG den 11 AUGUSTUS 1859, van:

6603 Balen
1421 Vaten } **Ceylon Plantation KOFFIJ.**

De **Monsters** zullen worden uitgegeven **Vrijdag 29 Julij.**
Amsterdam 18 *Julij* 1859.

SCREW STEAM SHIPPING COMPANY.
(INCORPORATED BY ROYAL CHARTER)

Wekelijksche Dienst

TUSSCHEN

ROTTERDAM EN LONDEN,

voor Goederen en Vee,

Het Engelsch Schroefstoomschip **EARL OF AUCKLAND,** Kapitein **William W. Appleton,** vertrekt DINGSDAG AVOND 19 JULIJ.

Adres bij de Agenten GEORGE LEVINGSTON en J. A. HOUWENS, te Rotterdam, en W. H. CAREY & SON, 34 Mark Lane, Londen.

DIJKGRAAF en HOOGHEEMRADEN der Grondheerlijkheden *Charlois* en *Katendrecht* zijn voornemens, op Woensdag den 27 Julij 1859, des voormiddags ten 10 ure, ten Huize van ***M. van Gent***, te Charlois, ten overstaan van den Notaris *H. S. VAN RIJSOORT*, residerende aldaar, in het openbaar te **Verpachten:**

Voor den tijd van vijf jaren,

ruim **28 Bunders,** hoog bezomerdijkt **WEILAND,** om te mogen *Grazen* of het Grasgewas te *Maaijen*.

Wijders al de **DIJKETTINGEN, KADEN** en **WEGEN,** om te *Hooijen* of te *Beweiden;* verder de **GROOTE JAGT,** en afzonderlijk de **Jagt** op *Ganzen*, *Eenden* en *Watersnippen*, van de Sleephelling af, tegenover de Stad Rotterdam, tot circa tegenover de Stad Schiedam.

Voorts onderscheiden Binnen- en Buitendijksche **VISSCHERIJEN** en **ZALMSTEKEN.**

Informatiën te bekomen bij den Rentmeester, wonende te Katendrecht.

Openbare Vrijwillige

VERKOOPING.

De Notarissen *VAN DER HOOP & REEPMAKER*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van hunnen Principaal, zijn voornemens om op MORGEN den 20 Julij 1859, des namiddags ten 5 ure, in het Notarishuis aldaar, in het openbaar te Veilen en te Verkoopen: De volgende

HUIZEN, STUKKEN MOESLAND,

Tuinen met Koepels en Erven,

toegang hebbende aan de westzijde van de Saladekade te Rotterdam, te zamen groot **58 Roeden 16 Ellen,** belend ten noorden en ten zuiden den Heer *J. J. Havelaar*, strekkende vóór van het Eigendom des Verkoopers aan de Saladekade tot achter aan genoemden Heer *Havelaar*, te weten:

N.° 1. Vier hechte en sterke HUIZEN met OPEN GROND en ERVEN, wijk 13, n.s 447—450, groot 2 Roeden 35 Ellen.

Verhuurd per week ieder voor *f* 1.

N.° 2. Een Stuk uitmuntend MOESLAND, groot 4 Roeden 20 Ellen.

N.° 3. Een Stuk DITO LAND, groot 6 Roeden 20 Ellen.

N.° 4. Een Stuk DITO LAND, groot 10 Roeden 40 Ellen.

N.° 5. Een TUIN, KOEPEL en ERVE, wijk 13, n.° 433*a*, met een Stuk MOESLAND, te zamen groot 5 Roeden 20 Ellen.

Verhuurd tot 1 Februarij 1860, voor *f* 96 's jaars.

N.° 6. Een TUIN, KOEPEL en ERVE, wijk 13, n.° 433, groot 5 Roeden 30 Ellen.

N.° 7. Een TUIN, KOEPEL en ERVE, wijk 13, n.° 434, met een Stuk MOESLAND, te zamen groot 5 Roeden 94 Ellen.

N.° 8. Een TUIN, KOEPEL en ERVE, wijk 13, n.° 435, met een Stuk MOESLAND, te zamen groot 7 Roeden 42 Ellen.

N.° 9. Een TUIN, KOEPEL en ERVE, wijk 13, n.° 436, met een Stuk MOESLAND, te zamen groot 4 Roeden 65 Ellen.

N.° 10. Een TUIN, KOEPEL en ERVE, wijk 13, n.° 437, met een Stuk MOESLAND, te zamen groot 5 Roeden.

De Tuinen N.s 6 tot 10 zijn Verhuurd elk a *f* 100 's jaars; N.° 10 tot 1 Mei 1860, en N.s 6, 7, 8, 9, tot 1 Februarij 1860.

De Grondbelasting der Percelen bedraagt over 1859 te zamen *f* 74. 30.

Alles te aanvaarden den 1 Januarij 1860.

De Percelen zullen ieder afzonderlijk worden Geveild en ook bij combinatien worden Afgeslagen.

Inmiddels zijn nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore van de genoemde Notarissen, en de Percelen, behoorlijk afgebakend, nog HEDEN en MORGEN te bezigtigen, mits men voorzien zij van een Permissiebiljet, daartoe door de gezegde Notarissen af te geven.

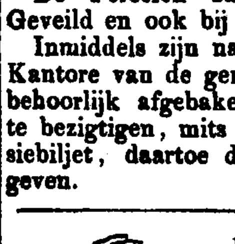

De Makelaars F. N. MONTAUBAN VAN SWIJNDREGT, W. VAN DAM; *H. H. Zoon*, W. H. MONTAUBAN VAN SWIJNDREGT en B. C. D. HANEGRAAFF, te Rotterdam, zijn van meening, als last hebbende van hunne Meesters, op Dingsdag den 26sten Julij 1859, des middags ten 12 ure, in de Zaal op de Scheepmakershaven, wijk 1, n°. 499, publiek te Verkoopen:

Het extra Snelzeilend, Gekoperd en Kopervast Nederlandsch

FREGATSCHIP

Admiraal van Kinsbergen,

laatst gevoerd door Kapitein **T. J. J. Bouman,** volgens Meetbrief lang 41 El 60 Duim, wijd 7 El 20 Duim, hol 5 El 66 Duim, en alzoo groot **758 Tonnen,** met al deszelfs STAAND en LOOPEND WANT, ANKERS, KETTINGEN, TOUWEN ZEILEN, GESCHUT en verdere SCHEEPS, GEREEDSCHAPPEN, zooals hetzelve thans is liggende in de Berghaven, binnen deze Stad.

Nog zal afzonderlijk worden Verkocht:

Een **tweedaagsche CHRONOMETER,** van *WILLIAM TARGUHAR* 2/L., zijnde aan boord van gemeld Schip.

Een **CHRONOMETER,** van *PARKINGTON & FRODSHAM*, N°. 1005. Te bezigtigen bij den Heer P. J. DUPONT, alhier.

Gedrukt en uitgegeven bij

G. en C. A. van Reyn,

te Rotterdam.

B IJ B L A D,

behoorende tot de

ROTTERDAMSCHE COURANT

van DINGSDAG 19 Julij 1859, N.° 170.

KENNISGEVING.

Verkiezing van twaalf leden voor den Gemeenteraad.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *ROTTERDAM* doen te weten:

dat de verkiezing voor twaalf leden van den Gemeenteraad, ter vervulling der plaatsen van de heeren J. F. Hoffman, H. van Rijckevorsel, J. C. Offers, mr. R. A. Mees, W. Smalt, D. P. van Wageninge, mr. J. G. de Bruyn, jhr. mr. F. W. A. Beelaerts van Blokland, mr. P. F. Hubrecht, F. J. Plate en mr. W. S. van Reesema, welke op den eersten Dingsdag der maand September aanstaande moeten aftreden, en van den heer G. H. Betz, die mede op gemeld tijdstip moest aftreden, doch zijn ontslag heeft genomen, zal plaats hebben te Rotterdam, in de vier afdeelingen waarin de gemeente ter inlevering der stembriefjes verdeeld is, op *Dingsdag* den 19den Julij 1859;

De Bureaux van stemopneming zullen voor de inlevering der stembriefjes zitting houden van des morgens *negen* tot des namiddags *vijf* ure, in de volgende localen, als:

1e afdeeling, wijken 1 en 2, in de *Concertzaal in de Bierstraat*,

2e dito, wijken 3, 4, 5 en 15, in het *Museum Boymans*,

3e dito, wijken 6, 7, 8, 9 en 14, op het *Raadhuis*, Witte Kamer,

4e dito, wijken 10, 11, 12 en 13, in het *Oude Mannenhuis*, Hoogstraat,

terwijl de opening der stembriefjes zal geschieden op den daaraanvolgenden *Woensdag* 20 Julij, te beginnen des morgens ten *negen* ure, op het *Raadhuis*.

De kiezers worden voorts nog opmerkzaam gemaakt op de volgende bepalingen der Kieswet en der Gemeentewet, te weten:

dat leden van den Raad alleen kunnen zijn de meerderjarige ingezetenen dezer Gemeente, die Nederlanders en in het volle genot der burgerlijke en burgerschapsregten zijn;

dat bloedverwantschap of zwagerschap in den eersten of tweeden graad niet mag bestaan tusschen den Burgemeester en de leden van den Raad, noch tusschen de leden onderling;

dat de aftredende leden dadelijk weder verkiesbaar zijn;

dat het stembriefje, schriftelijk ingevuld, door den kiezer *in persoon* in de stembus moet gestoken worden;

dat geen ander briefje geldig is dan dat hetwelk hem toegezonden en van het Gemeentezegel voorzien is;

dat de in het briefje in te vullen personen duidelijk, met naam en voornaam, moeten worden aangewezen, en dat wanneer de namen van meerdere personen dan het te kiezen getal mogten zijn ingevuld, slechts de bovenste in aanmerking kunnen komen;

dat het stembriefje NIET *onderteekend* mag zijn en geene andere briefjes omvatten of daaraan opzettelijk zijn vastgehecht;

dat na *vijf* ure geene briefjes meer zullen aangenomen worden, dan alleen van de alsdan nog in de zaal aanwezige kiezers.

Rotterdam den 11 Julij 1859.

De Secretaris STORM VAN 's GRAVESANDE. *De Burgemeester*, J. F. HOFFMAN.

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer.

Zitting van Maandag 18 Julij.

In deze zitting heeft de Voorzitter medegedeeld: 1°, dat de heer Oomen, nieuw benoemd lid voor het kiesdistrict Breda, zijne geloofsbrieven had ingezonden; die stukken werden gesteld in handen eener commissie, bestaande uit de heeren Dirks, ten Cate en Hengst; 2°, dat de sectiën benoemd hadden tot rapporteurs over de negen ingekomen naturalisatie-wetten de heeren van Franck, Wijbenga, van Deinse, Reinders en Delprat, en 3°, dat gereed is het eindverslag over het wetsontwerp betrekkelijk de tuchtiging, op te leggen aan de verpleegden op Ommerschans en Veenhuizen. Dit ontwerp zal in discussie worden gebragt, onmiddellijk na afloop van de wet, houdende vaststelling der begrooting van uitgaven voor die koloniën.

Nadere verklaring omtrent de doorgraving van Holland op zijn smalst.

De heer *Minister van Finantien*, vernomen hebbende, dat de heer van Hall in de zitting van 16 dezer, naar aanleiding van inlichtingen gegeven door den Minister van Binnenlandsche Zaken, verklaard had, dat dan ook niet juist kon zijn hetgeen hij Minister van Finantien in de zitting van 12 julij had gezegd, omtrent de plannen der Regering betrekkelijk de doorgraving van Holland op zijn smalst. Daar de Minister er hoogen prijs op stelt, dat de Kamer niet zou blijven onder den indruk dat mededeelingen door hem gedaan onjuist waren, meende hij den heer van Hall te mogen uitnoodigen, de gronden te willen opgeven waarop zijn oordeel rusten einde in staat te zijn hieromtrent nadere verklaring te geven.

De heer *van Hall* antwoordde, dat uit het antwoord van den Minister van Binnenlandsche Zaken was gebleken, dat er eene commissie was benoemd, die tevens zou onderzoeken of de doorgraving moest plaats hebben van Staatswege dan wel aan particuliere kracht worden overgelaten, en eindelijk dat die commissie eerst met 1 augustus rapport behoefde uit te brengen. Hij had daaruit afgeleid dat er omtrent het plan bij de Regering nog geen vast besluit was genomen, want dat anders doelloos zou zijn én de benoeming van eene commissie èn het uitbrengen door haar van een rapport. Op dezen grond had hij gemeend dat niet juist kon zijn, wat de Minister van Finantien had verklaard, namelijk dat het plan tot verbetering van de gemeenschap ter zee voor de hoofdstad stellig zou doorgaan, en een wetsontwerp te dien einde zoo spoedig mogelijk in discussie zal komen.

De heer *Minister van Finantien* merkte op dat hier, gelijk hij trouwens verwacht had, misverstand had plaats gegrepen. Hij had alleen gesproken van een plan tot verbetering van de gemeenschap ter zee altijd onder het voorbehoud dat de Regering geen definitief besluit kon nemen, zoo lang niet de commissie rapport had uitgebragt; en nu had de Minister eenvoudig dit willen zeggen, dat, hoedanig het oordeel van de commissie ook wezen moge, het bij de Regering vaststond, dat een ontwerp aan de Kamer zoo spoedig mogelijk zal worden aangeboden, dat de strekking heeft, om in eene sedert lang gevoelde behoefte van de hoofdstad te voorzien. Wanneer dus het plan van doorgraving op volstrekte onuitvoerlijkheid moest afstuiten, hetgeen de Minister echter geloofde niet het geval te zijn, dan zouden andere plannen moeten in aanmerking komen. Hij meende derhalve niets gezegd te hebben dat niet met het voornemen der Regering en met de verklaringen van den Minister van Binnenlandsche Zaken overeenkwam.

De heer *van Hall* antwoordt, dat het nu blijkt, dat de Minister niet uitsluitend op het oog heeft gehad het plan tot doorgraving van Holland op het smalst, maar in het algemeen het plan tot verbetering van de gemeenschap naar zee. Maar ook in dat geval blijft hij meenen, dat het niet juist kan zijn wat de Minister den 12 julij heeft gezegd, ook niet juist met het oog op andere plans, omdat, voor zoo ver hij meent, die plans bij de Regering niet bestonden.

De *Minister van Finantien* repliceerde, dat hij niet anders kon dan herhalen, dat wanneer de niet uitvoerbaarheid der doorgraving mogt blijken, op de voorgestelde wijze, dan nog bij de Regering het voornemen vaststond om andere plannen met hetzelfde oogmerk in aanmerking te doen komen. —

Hierop merkte de heer *van Hall* aan, dat uit al deze nadere inlichtingen zooveel blijkt, dat in ieder geval een voorstel *zal* worden gedaan, hetgeen door den Minister wordt bevestigd; terwijl de heer *Minister van Binnenlandsche Zaken*, op eene vraag daartoe gedaan door den heer *van Heukelom*, verklaart, dat hij, zoodra het rapport der commissie aan den Koning zal zijn aangeboden, van Z. M. magtiging zou vragen dat stuk publiek te maken. Hiermede werd deze zaak als afgeloopen beschouwd.

De Vergadering ging vervolgens over tot de voortzetting der discussie over het wetsontwerp

tot vaststelling van bepalingen omtrent het gebruik van Spoorwegen.

en wel in de eerste plaats over artikel 1. Dat artikel geeft eene definitie van hetgeen deze wet verstaat onder „bestuurders van spoorwegdiensten," namelijk zij, die, hetzij als ondernemers, hetzij namens de ondernemers, het opperbestuur over de dienst uitoefenen. Op het voorstel van den heer Thorbecke besluit de Vergadering, om dat artikel en het daarbij behoorende opschrift eerst te behandelen na de behandeling van al de artikelen van het 1ste hoofdstuk (zijnde artt. 1—8).

Op artikelen 2 en 3 heeft de heer Wintgens voorgesteld, beide artikelen te doen vervallen en daarvoor in de plaats te stellen één artikel, luidende aldus:

„De ondernemers van spoorwegdiensten zijn aansprakelijk voor de schade, ten gevolge van de exploitatie van den spoorweg aan derden toegebragt, volgens de regelen gesteld bij de artt. 1401, 1402, 1403, 1ste en 3de zinsnede van het Burgerlijk Wetboek, en bij de artt. 91, 92, 93, 94 en 95 van het Wetboek van Koophandel.

„Bovengenoemd art. 93 van het wetboek van koophandel kan echter door de ondernemers niet worden ingeroepen ten opzigte van goederen van passagiers, welke deze bij het verlaten van den trein hebben aangenomen.

„De verpligting tot schadevergoeding kan door geene dienstreglementen worden ingekort."

Over dit amendement ontstond eene wijdloopige discussie.

De heer *Godefroi* bestreed het amendement breedvoerig. Vooreerst, omdat het drie verschillende beginselen bevatte, die onmogelijk door eene stemming konden worden uitgemaakt. In de tweede plaats van wege den inhoud. Wat de 1ste alinea betrof, achtte hij de omschrijving der aansprakelijkheid overbodig, en bovendien zeer rekkelijk, terwijl hij inlichting verlangde, waarom artikel 96 van het wetboek van koophandel uitgesloten werd. De 2de alinea achtte hij onbillijk van het standpunt der spoorweg-ondernemers, terwijl de 3de alinea inbreuk zou maken op de vrijheid der spoorwegondernemers, om aan het vervoer van goederen zoodanige voorwaarde te verbinden als zij in hun belang zouden meenen te behooren. Het amendement zou bovendien eene belemmering daarstellen tegen het internationaal doorloopend goederenvervoer; want men zou dan hier te Lande een aansprakelijk worden voor schade toegebragt op andere lijnen buiten 's lands.

De heer *van der Linden* merkte op dat het hier de belangrijke vraag gold, in hoever spoorweg-ondernemingen behoorden verantwoordelijk te zijn, met opzigt tot de schade veroorzaakt door het vervoer of door de exploitatie aan derden toegebragt. Hij betoogde dat even als in het buitenland ook hier te Lande een nieuw regt, een spoorwegregt moest worden gevestigd. Het punt hier ter sprake had alleen reeds vier onderdeelen: het vervoer van goederen, het vervoer van personen, de schade aangerigt door het vervoer van goederen en de schade door de exploitatie toegebragt jegens personen of goederen die niet vervoerd werden. Nu voorzagen de artt. 2 en 3 van het Regerings-ontwerp niet in de behoeften eener goede regeling, en ten betooge van deze stelling ging spr. die artt. na, ze toetsende aan de vreemde wetgevingen op dit stuk. Wat hem betrof wenschte hij dan ook die artikelen uit de wet te zien geligt. Zij behoorden daar niet te huis, daar de tegenwoordige wet was eene politie-wet en daarom geene regeling bedoelde van burgerlijk regt om de veroorzaakte schade te vergoeden. Wat het voorgestelde amendement betrof, ten aanzien van de eerste alinea, achtte hij het bevarlijk artikelen aan te halen met uitsluiting van anderen. Met het beginsel der derde alinea was hij het daarentegen volkomen eens, wanneer men aannam dat onder *dienst-reglementen* ook begrepen waren reçu's, quitantien, enz.

De heer *de Kempenaer* bragt zijn oordeel uitsluitend uit over de 3de alinea van het amendement. Hij vereenigde zich volkomen met de zienswijze van den heer Godefroi. Een spoorweg was eene particuliere onderneming, aan welke men de vrijheid moest laten om met de particulieren zoodanige overeenkomst aan te gaan als met haar belang zou strooken, zoodat zij volkomen bevoegd was hare verantwoording wegens schade binnen zekere grenzen te beperken. Die vrijheid reclameerde hij 1°, omdat eene spoorwegonderneming, ofschoon een monopolie, toch niet het vervoer van personen en goederen volstrektelijk uitsloot; 2°, omdat de tarieven en de dienstreglementen steeds aan de goedkeuring der Regering waren onderworpen, en 3°, omdat het Gouvernement zelf bij het monopolie van het brievenvervoer voor zich had bedongen gelijke beperking van zijne verantwoordelijkheid wegens schade.

De heer *Minister van Justitie* was bij uitstek kort; hij kon wel niet anders dan zich volkomen vereenigen met de rede van den heer Godefroi, die niet alleen was geweest eene destructie van het amendement maar ook eene verdediging van de Regeringsvoordragt; Intusschen bragt de Minister in art. 2 eene wijziging, ten gevolge waarvan dat art. 2 volgenderwijs zou luiden: „de ondernemers van spoorwegdiensten zijn „in regten aansprakelijk voor de schade aan personen „of goederen toegebragt, hetzij door hunne schuld, „hetzij door die van hunne beambten of bedienden."

De heer *Wintgens* verdedigde zijn amendement vooral op grond, dat men deze zaak niet van het standpunt der spoorwegondernemingen, maar van dat van het publiek moest beoordeelen. Hij meende dat men van het beginsel moest uitgaan dat de onderneming aansprakelijk was voor het vervoer, zoodra zij zulks had aangenomen, ook al had dat vervoer niet plaats uitsluitend langs hare lijn; hier moest hetzelfde beginsel gelden als ten aanzien van schippers bij art. 345 van het wetboek van koophandel.

Daarna stond de heer *Thorbecke* op, en stelde voor de volgende redactie van art. 2:

„De ondernemers eener spoorwegdienst zijn verantwoordelijk voor de schade, door personen of „goederen bij de uitoefening der dienst geleden, ten „ware de schade buiten hun schuld of die hunner „beambten of bedienden zijn ontstaan."

Deze redactie, zeide de voorsteller, bevatte niets anders dan het algemeene beginsel van verpligte schadevergoeding.

Over dit voorgestelde amendement ontstond op nieuw eene zeer wijdloopige discussie, waarbij van de eene zijde, door de heeren *Godefroi*, en den *Minister van Justitie*, beweerd werd, dat hier ten onregte, en in strijd met de billijkheid en de goede trouw, eene afwijking van het gemeene burgerlijk regt zou plaats hebben, omdat men hier de bewijskracht zou laten rusten op hem, waarop die volgens de algemeene regelen van het regt niet rusten mogt. Van den anderen kant werd door de heeren *Thorbecke*, *v. d. Linden* en *Wintgens* betoogd, dat art. 91 van het wetboek van koophandel ten aanzien van schippers gelijke afwijking behelsde; en dat de voorgestelde afwijking noodzakelijk was, uithoofde van den bijzonderen aard der spoorwegondernemingen.

Nadat de debatten gesloten waren en een nieuw debat was ontstaan over de vraag, welk der twee amendementen het eerst in stemming behoorde te worden gebragt (met 49 tegen 6 stemmen in het voorstel van het amendement van den heer Thorbecke beslist), werd de redactie door den heer Thorbecke voorgesteld, *aangenomen* met 33 tegen 20 stemmen.

Tegen stemden de heeren de Kempenaer, Meylink, van Franck, ten Cate, Delprat, Taets van Amerongen, van Forest, van der Veen, Godefroi, van der Poel, Hoekwater, Gevers Deynoot, Dirks, Bots, van Heiden Reinestein, van Heukelom, Slicher, Schimmelpenninck, Sloet en de Voorzitter.

Het art. 2 der Regering en het amendement van den heer Wintgens werden daardoor vervallen verklaard.

Op art. 3, dat aldus luidt: „ten aanzien van de „ondernemers geldt hetgeen bij de artt. 91 tot en „met 96 van het wetboek van koophandel ten aanzien van voerlieden, schippers en ondernemers van „openbare rijtuigen en vaartuigen is bepaald," stelde de heer *Wintgens* twee amendementen voor, zijnde, met eenige wijziging, de tweede en derde alinea's van zijn op art. 2 voorgesteld amendement: zij luiden als volgt: 1.° „Art. 93 kan echter door de ondernemers niet worden ingeroepen ten opzigte van „goederen van passagiers, welke dezen bij het verlaten van den trein hebben aangenomen"; 2.° „de „verpligting tot schadevergoeding kan door geene „dienstreglementen worden ingekort." De vraag ontstond nu in hoever, voor zooveel de redactie der Regering betrof, de aanhaling der artt. 91 tot en met 96 in de wet behoorde te worden opgenomen. Over deze regtskundige vraag bragten de heeren van Hall, v. d. Linden, Dullert, van Twist en Thorbecke onderscheidene adviesen uit, ten gevolge waarvan de Minister van Justitie eerst de aanhaling van art. 91 uit het art. wegnam, en eindelijk de redactie van het geheele artikel tot de volgende woorden reduceerde: „Ten aanzien van die ondernemers geldt hetgeen bij „art. 96 van het wetboek van koophandel is bepaald." Daar evenwel de kwestie nog niet tot voldoende klaarheid was gebragt, stelde de heer *Thorbecke* voor de verdere behandeling van dit art. en van het daarop voorgestelde amendement te verdagen tot morgen ochtend, met welk voorstel de Vergadering zich vereenigde.

Onderzoek van geloofsbrieven.

De heer *Dirks* bragt rapport uit namens de, in den aanvang der zitting benoemde commissie tot onderzoek der geloofsbrieven van den heer *Oomen*, nieuw benoemd lid voor het kiesdistrict Breda. De Vergadering vereenigde zich met de conclusie van het rapport, strekkende om den heer *Oomen* toe te laten, nadat hij de bij de Grondwet gevorderde eeden zal hebben afgelegd.

Limburgsch Bondscontingent.

Op voorstel van den Voorzitter besluit de Vergadering, dat de interpellatie van den heer *van Wintershoven* betrekkelijk de voornemens der Regering ten aanzien van het Limburgsch Bondscontingent in verband met den gesloten vrede, plaats zal hebben morgen ochtend ten 11 ure.

Niets meer aan de orde zijnde wordt de Vergadering gescheiden.

Blijkens het in de afdeelingen der Tweede Kamer gehouden onderzoek van het wetsontwerp, houdende goedkeuring van het tractaat tot regeling van de grenzen der Nederlandsche en Portugesche bezittingen op Timor en onderhoorige eilanden, werd van verschillende zijden de opmerking gemaakt, dat de Regering bij de nieuwe onderhandelingen tot het sluiten eener overeenkomst met de Portugesche Regering over deze aangelegenheid, te uitsluitend schijnt te hebben beoogd de bezwaren, welke tegen het vorig art. 10 bestonden, uit den weg te ruimen. Erkennende dat eene der hoofdredenen van de afstemming van het vroeger tractaat bestond in het thans opgeheven bezwaar, kon men niet nalaten op te merken, dat de regeling der grensscheiding zelve bij sommige leden en bepaaldelijk bij den tegenwoordigen Minister van Kolonien een voornamen grond opleverde, waarom zij met dat tractaat minder ingenomen of daartegen zelfs gestemd waren. Voor den tegenwoordigen Minister van Kolonien in het bijzonder was, blijkens zijne rede van 21 junij 1854 als lid der Kamer gehouden, het tractaat, dat niet leiden zou ter wegneming van steeds terugkeerende moeijelijkheden voor het Nederlandsch gezag op Timor, voortvloeijende uit de vijandige gezindheid van het tusschen onze bezittingen geënclaveerde Rijk van Orkoussi, van zoo weinig waarde, dat hij zelfs het behoud van het status quo, boven de daarbij bepaalde grensregeling zoude hebben verkozen.

Niet zonder eenige bevreemding had men mitsdien in de Memorie van Toelichting de verklaring gelezen, dat de Regering gemeend heeft de gronden te moeten eerbiedigen, welke de Portugesche Regering hebben teruggehouden van toe te treden tot zoodanig eene ruiling van grondgebied, die tot de zoo zeer wenschelijke opruiming dezer enclave zoude hebben geleid. Men had althans gaarne die gronden nader aangetoond gezien, en eenigerlei geruststellende verzekering omtrent de regeling van het grondgebied ontvangen.

Bij deze gelegenheid is ook besproken geworden eene vroegere expeditie, onzerzijds op Timor ondernomen, en het beruchte gebeurd onlangs te Batavia behandeld, ten gevolge eener aanklagt tegen den bevelhebber met de leiding dier expeditie belast ingebragt, waaruit gebrek aan beleid en behoorlijke voorziening moet zijn gebleken.

Eindelijk werd door sommige leden, met het oog op de wenschelijkheid van meerdere ontwikkeling onzer bezittingen op Timor, gevraagd hoe het thans gesteld is met de ontginning der kopermijnen op dat eiland, waarvoor in der tijd concessie is gevraagd, maar welke zaak door het overlijden van den aanvrager tot geene uitkomst schijnt te hebben geleid.

Gedrukt en uitgegeven bij

G. en C. A. van Reyn,

te Rotterdam.